

Vak 70

DE REUZE

VAN EEN

LEVENSSSTAAT,

beschouwd in het licht van Geloof en Rede.

DOOR WIJLEN

P. ADOLPH VON DOSZ S. J.,

Schrijver van „De Parel der Deugden”.

VERTAALD DOOR

JOSEPH WITLOX.

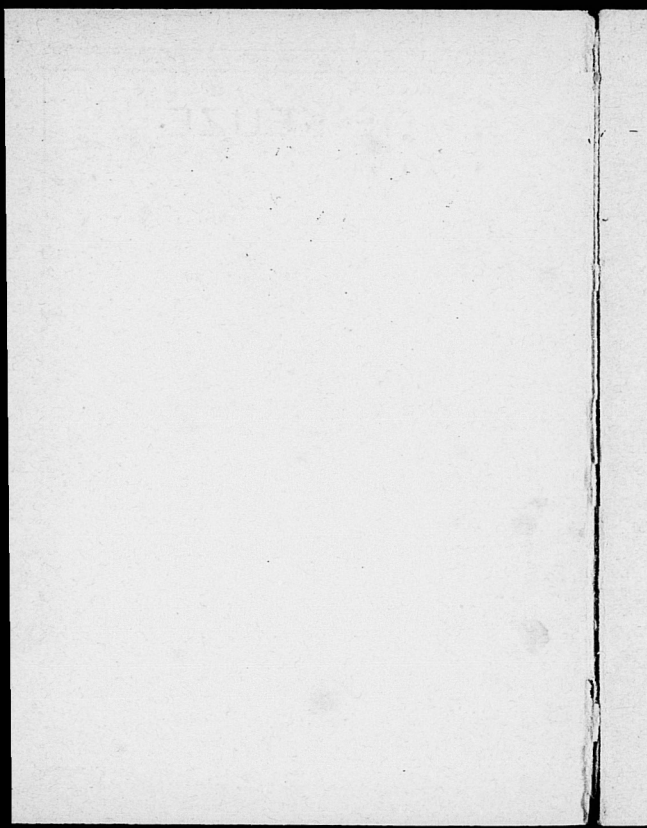
KERKELIJK GOEDGEKEURD.

AMSTERDAM,

F. H. BEKKER.

96.

332

E 2

G 660

DE KEUZE
VAN EEN
LEVENSTAAAT.

DE KEUZE

Vah 70
332

VAN EEN

LEVENSSTAAT,

beschouwd in het licht van Geloof en Rede.

JOSEPH WITLOX.

~~~~~  
Kerkelijk goedgekeurd.  
~~~~~

AMSTERDAM,
F. H. J. BEKKER.
1896.

IMPRIMATUR.

H. J. H. RUSCHEBLATT

Libri Cens.

AMSTELODAMI
hac 17^a die
Decembris 1895.

Ik ben het met den biograaf van wijlen Pater ADOLPH VON DOSZ, den „edelen edelman”, den teederen en wijzen vriend des jongelings, volkomen eens, dat een boekje, zoo degelijk, zoo actueel en zoo aantrekkelijk als **„De Keuze van een levensstaat, beschouwd in het licht van Geloof en Rede”** ook ten onzent nut kan stichten.

Een hartelijke wensch: moge dit werkje niet minder worden gewaardeerd, een niet geringer debiet vinden, dan **„De Parel der Deugden”**, waarvan duizenden exemplaren in den lande zijn verspreid, en welk nederig pennevruchtje door een bekend en bevoegd recensent in de **„Studiën”** werd genoemd: een „in goud gevat juweeltje van het zuiverste water.”

Gods vruchtbaar makende zegen over het werkje!

W.,

J. W.

DE KEUZE VAN EEN LEVENSSSTAAT.

HOOFDSTUK I.

DOEL EN WEGEN.

Wij zijn hier — beneden reizigers, gij weet het, dierbare! — wij zijn pelgrims, die naar een bepaald doel onze schreden richten. „Wij hebben hier geene blijvende woonplaats, maar zoeken eene toekomstige, — *futuram inquirimus.*” Deze reize begint met onzen eersten ademtocht op de wereld; zij eindigt eerst dan, wanneer onze loome voet den boord drukt van die groeve, welke ons vleeschelijk omhulsel moet ontvangen en ons gebeente bewaren tot op den grooten dag van het wereldgericht.

De plaats, die wij zoeken en die wij

moeten bereiken, is *Hemel* genaamd, *Stad Gods*, — *Aanschouwing*, *Bexit der Godheid*. Hiervoor zijn wij bestemd! Wie deze plaats niet bereikt is op dwaalwegen geraakt.

Zulk een dwalen is onherstelbaar, want er is geen terugkeer naar het uitgangspunt mogelijk, „er is geen tijd meer,” — de „pelgrimstocht” is geëindigd, het „wonen” begint.

Wie eenmaal den drempel des tijds heeft overschreden, het huis der eeuwigheid is binnengegaan, blijft daar eeuwig, — hetzij nu in de woonsteê der eeuwige vreugde, hetzij in die van eeuwige smart en wroeging.

Plaatsen wij ons in den geest bij die dubbele poort. Daar komen zij aan, de met stof bedekte pelgrims der aarde; zij naderen in breede, bonte scharen: nu een krijgsman, een geneesheer, een rechter, een koopman, dan een priester, een geleerde, een monnik. Welk lot verbeidt hen aan gene zijde des drempels? Waant gij het zonder invloed op hun

lot in de eeuwigheid, of zij tot dezen of tot genen staat hebben behoord? Zal God niet vragen: „Waarom hebt gij dien staat gekozen en hoe zijt gij deszelfs plichten nagekomen? hebt gij hem gekozen, omdat Ik het wilde, en hebt gij er in geleefd, zooals Ik het wilde?”

HOOFDSTUK II.

GOD HEEFT RECHT OP DEN MENSCH
EN OP GEHEEL DIENS BESTAAN.

Wij zijn niet uit ons-zelfven, het blinde toeval heeft ons niet op deze aarde geplaatst. *Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, Factorem cœli et terræ.* God is onze Schepper, daarom ook onze Heer, onze Gebieder, onze Vader, ons alles; wij zijn Gods schepselen, daarom ook zijn eigendom, zijne onderdanen, zijne kinderen, de „schaapkens zijner weide.” Door God geschapen, alles door

Hem bezittende, zijn wij voor Hem, en ontvingen uit zijne handen alles slechts in bruikleen. Hij is ons einddoel; Hem moeten wij dienen, in Hem den oorsprong, het wezen van alle goed beschouwen; zijn heilige wil moet ons steeds en overal, in alles en tot alles, een richtsnoer en eene fakkel zijn. Het is ons niet geoorloofd, dien heiligen wil te ontduiken, denzelfen bij onzen wil achter te stellen, hem te wederstreven, te minachten. Door alle draden van ons bestaan op het innigst saamgeveven met God, wiens almachtig „wordt!” ons uit den schoot van het niet te voorschijn heeft geroepen, mogen wij onder geen voorwendsel trachten, ons van Hem los te rukken, ons, om zoo te spreken, in een toestand van onafhankelijkheid te plaatsen. Het beste, ja het eenig geoorloofde gebruik, dat wij van onzen vrijen wil kunnen maken, bestaat hierin: dat wij alles opvoeren tot zijn oorsprong, tot God namelijk die God is; — dat wij te allen tijde, en onder alle omstandigheden

trachten 's Heeren wil te kennen en getrouw te volbrengen. Eene zelfstandigheid in den zin eener „*emancipatie*” van God bestaat niet, en kan niet bestaan.

Behooren wij Gode geheel en al, dan heeft Hij ook recht op ons leven en op alles, waaruit dat leven bestaat: onze handelingen, onze werken; en die verrichtingen, die arbeid worden uitgelokt of geboden door den staat, dien wij ons verkozen. Zullen onze handelingen Gode aangenaam zijn, dan moet ook de bron, waaruit zij voortvloeien, Hem welgevallig wezen, — dan moet ook onze staat het uitwerksel zijn van den erkenden, met liefde en trouw volbrachten wille Gods.

Nog eene andere waarheid biedt zich aan ter overpeinzing. Is God de Heer van het individu, d. w. z.: van den op zichzelf staanden, in zich-zelf beschouwden mensch, dan is Hij ook heer en meester van de maatschappij, van de menscheid als één geheel beschouwd. 't Kan God derhalve niet onverschillig zijn,

welke plaats ieder van zijne schepselen bekleedt in het groote gezin, welks hoofd Hij, ons aller Vader, zelf is. „Onze Vader, die in de Hemelen zijt”: het is de taak des vaders, de huishouding te regelen, ieder lid van het gezin zijne plaats, zijne bezigheden aan te wijzen, de handelingen van ieder in 't bijzonder na te gaan, om ze tot aller heil te doen strekken.

HOOFDSTUK III.

WELKE BETEKENIS HEEFT HET WOORD
„STAAT” ?

„Staat” (stand) beteekent eene permanente (blijvende, duurzame) betrekking, waarin ieder mensch in het bijzonder zich bevindt tegenover de groote mensche-lijke samenleving, waarvan hij deel uitmaakt. Door den „staat” wordt ons een bepaalde werkkring aangewezen, waarin

wij van onze lichamelijke gaven of geestetalenten partij moeten trekken, om der maatschappij nuttig te zijn en tegelijkertijd ons-zelf een bestaan, vrij van zorgen, te verschaffen of te behouden. De „staat” legt ons bepaalde verplichtingen op, voor welker getrouwe naleving wij ons geweten en dikwerf ook der maatschappij verantwoordelijk zijn. Door den staat, in engeren zin genomen, wordt de algemeene en bijzondere vorming, welke het grootste deel der jeugd voor zich eischte, beëindigd.

De „staat” is de bepaalde vorm, welken ons leven aanneemt, wanneer wij den drempel der jeugd overschrijden, den vorm, dien ons leven zal behouden, totdat eene storing van buiten intreedt of onze lichaams- of geesteskrachten ons begeven.

Wat in een leger de verschillende „wapens” zijn, de militaire rangen, de posten, die aan elk soldaat in ’t bijzonder worden toevertrouwd, — dat zijn in de menschelijke samenleving de verschillende staten des levens.

Wat aan een lichaam de verschillende ledematen zijn, — dat zijn aan het lichaam der menschheid de bijzondere, tot verschillende staten en standen behorende personen, beschouwd in hunnen arbeid en in hunne betrekking tot elkander. Wat in een uurwerk de raderen en de radertjes zijn, de schroefjes en de veeren, — dat zijn in de maatschappij de heerschende en ondergeschikte, in elkaar grijpende, elkander noodzakelijk makende, op elkander bestendig invloed uitoefnende staten des levens.

HOOFDSTUK IV.

WAT VERSTAAT MEN ONDER „ROEP”?

De mensch ontvangt verschillende roepen, en hij wordt op verschillende tijden geroepen. Op de eerste plaats roept vaak en luide het geweten. Het geweten, die stemme van God in ons bin-

nenste, roept schier onophoudelijk, roept dringend, waarschuwend, vermanend, berispend, prijzend, aansporend, terughoudend.

De genade roept. O, hoe dikwerf noodigt zij ons uit tot bekeering, hoe vaak spoort zij ons aan tot het goede, wil ons reinigen, opbeuren, als 't ware met heiligen drang opvoeren tot de kruine der volmaaktheid!

Gebeurtenissen roepen. Maar ook hier is het eigenlijk de genade, die be-teekenisvolle, roerende voorvallen benuttigt, om, een begaafd prediker gelijk, op overredende wijze tot ons hart te spreken, hetzelfde met heilzamen schrik te vervullen, zachtkens en weldadig te ont-roeren, aan God te ketenen of tot een offer te bewegen.

Daar het, zooals wij bereids hebben gezien, Gode niet onverschillig kan zijn, hoe wij ons leven gebruiken (dat leven toch is zijn eigendom!), en daar Hij met onbetwistbaar recht van ons vordert, dat wij Hem steeds en overal dienen, —

zal Hij in zijne wijsheid en goedheid niet verzuimen, den mensch vooral in die ure verlichtend, onderwijzend, raadgevend, roepend ter zijde te staan, waarin het voor hem geldt, een duurzaam standpunt in te nemen, zijnen natuurlijke talenten en verworven bekwaamheden eenen bepaalden werkkring aan te wijzen, zich bij de menschelijke samenleving op passende manier aan te sluiten.

Het uitwerksel van dien goddelijken invloed ter eene, — dat van het onderzoeken en beproeven door den mensch zelf ter andere zijde, noemt men „roeping”. Roeping tot een staat is derhalve de roepstem van ons hart en der genade, eene roepstem, welke aan het verstand, door de Eeuwige Wijsheid verlicht en bestierd, ernstig en liefdevol den raad schenkt: Gij zult dien staat omhelzen, — God wil het; hij is voor u de beste, gij zult daarin gelukkig worden: hij is u w staat!

HOOFDSTUK V.

DE KEUZE VAN EEN STAAT IS UITER-
MATE GEWICHTIG.

Gij onderneemt eene reis. Het geldt eene bij uitstek gewichtige zaak: aan 't eind uwer reis wacht u eene rijke erfenis, welke u heer en meester van een onberekenbaar fortuin moet maken en u eene eervolle, blijde toekomst verzekeren. Na eene vermoeiende, tijdroovende voorbereiding begint gij uw tocht. Reeds hebt gij een vrij aanzienlijk deel der reize afgelegd; maar och! daar ziet gij een kruisweg vóór u, zoodat gij verplicht zijt, inlichtingen te vragen omtrent de richting, door u in te slaan. Misschien uit onverschilligheid, misschien uit lichtzinnigheid, misschien uit valsche schaamte, misschien ook ten gevolge van een te onstuimig, te hartstochtelijk verlangen naar het doel uwer reize, een onmatig verlangen, dat u geen oogenblik ruste

gunt, — laat gij datgene achterwege, waartoe het gezond verstand en uw welbegrepen belang u aansporen. Gij ijlt voort, — en slaat, helaas! een weg in, die u ver en altijd verder van het doel uwer reize moet voeren. Te laat bemerkt gij uw dwalen; gij hebt het gunstige oogenblik laten voorbijgaan, de rijke erfenis ontsnapt u, — gij blijft arm, zooals voorheen, of dwaalt voortaan doelloos rond. Uw leven gaat in eindeloozen rouw verloren; nauwelijks vindt gij kracht, om, altijd vruchteloos, te beproeven, het nadeel te herstellen, dat gij u-zelfen dwaas of moedwillig hebt berokkend.

Met vluggen tred, vurigen moed en kloppend harte ijlt de mensch door de lentejaren van zijn leven. Op eens klinkt de roep: blijf staan! Een „kruisweg” ligt vóór hem: De tijd der algemeene voorbereiding is voorbij, die van de bijzondere gaat beginnen.

Nu behoort de jongeling te weten, welk pad hij moet inslaan. De hooge

ernst van dit oogenblik kan alleen worden miskend door dengene, die de overtuiging, dat hij een bepaald doel heeft te bereiken, dwaselijk van zich poogt te werpen, of in boosaardigen overmoed het verband tusschen tijd en eeuwigheid loochent.

Ja, dierbare jongeling, plechtig is dit oogenblik! Hoe diep waret gij te beklagen, wanneer gij ooit zoudt moeten spreken: „Ach! konde ik terugkeeren, en nog eens jong worden, en nog eenmaal kiezen, en een anderen staat omhelzen!” Hoe rampzalig waret gij, indien gij eenmaal, op uwe stervenssponde uitgestrekt, moest getuigen: „Ach! had ik nooit dezen staat gekozen! waarom ben ik in de ure der beslissing niet voorzichtiger geweest! waarom heb ik niet rijper nagedacht! waarom heb ik God en mijn geweten niet geraadpleegd! waarom toomde ik mijne hartstochten niet in, — waarom verwierp ik niet die ijdele vooroordeelen! Ware ik toch in die verheven, gewichtige zaak met groo-

teren ernst, met meer zelfstandigheid te werk gegaan! waarom verloor ik mijne hemelsche belangen uit het oog! Ware ik toch....., maar ach, — het is te laat!”

HOOFDSTUK VI.

VAN DE KEUZE VAN EEN LEVENSSSTAAT
HANGT ZEER DIKWILS DE EEUWIG-
HEID AF.

Meent gij misschien, dat bij de keuze van een levensstaat slechts tijdelijke belangen gelden? dat die keuze met de eeuwigheid in geene, of bijna geene betrekking staat? dat gij slechts voor een tijdelijk bestaan hebt te zorgen, slechts te zoeken hebt naar eene gelegenheid, om van uwe talenten en bekwaamheden behoorlijk partij te trekken? Maar hoe!..... zijn wij dan voor de wereld geschapen? En is een beter,

een h o o g e r leven onze bestemming, — zal dan niet dit leven in betrekking staan tot ons leven op deze aarde, gelijk de werking tot de oorzaak, gelijk de gevolgtrekking tot het beginsel?

Zóó is het: Eenmaal verschijnt gij vóór 's Heeren rechterstoel: „Leg verantwoording af van uw rentmeester-schap!” zal God dan spreken; „hoe hebt gij geleefd? welk goed verrichttet gij? welk kwaad hebt gij bedreven? hebt gij mijn wil vervuld? hebt gij Mij gediend? hebt gij Mij in daad en waarheid liefgehad?” Gods geboden zijn geenszins van eene zuiver abstracte natuur; als belichaamd dringen zij in elken toestand des levens op den voorgrond, en zijn in d e z e n staat gemakkelijker, in genen moeilijker te vervullen. Elke staat heeft zijne eigenaardige verplichtingen. Om ons behoorlijk daarvan te kwijten, hebben wij Gods genade en bijstand noodig.

De Heer, naar luid der H. Schrift „rijk, en milddadig jegens allen,” verleent den mensch, — behalve een vol-

doenden, strikt noodzakelijken bijstand, — nog bijzondere gratiën, die men gevoegelijk „genaden van staat” kan noemen. Op deze genaden van staat heeft in elk geval slechts degene recht, die zijnen staat overeenkomstig den goddelijken wil heeft gekozen. Deze genaden van eene bijzondere bescherming, van eene bijzondere leiding, deze kostbare genaden van bemoediging en troost, steunen den mensch in de moeilijkheden des levens, hoeden hem in gevaren en verleenen hem hulp, opdat hij zijne zaligheid gemakkelijker, zekerder, wellicht zelfs volmaakter kunne bewerken.

Stel u een groothandelaar voor. Hij zendt een jonkman op reis, duidt hem den weg aan, dien hij te volgen heeft, voorziet hem van al het noodige en vult zijne beurs rijkelijk met geld. Maar zie: de jongeling maakt een omweg, bezoekt een speelhol, verliest zijn reisgeld en schrijft nu aan zijn patroon: „Ik ben hier, doch kan niet verder reizen, want ik heb geen geld meer.” — „Maar hoe

is het mogelijk, dat gij u dáár bevindt?" antwoordt de patroon, „stond die plaats op het reisplan, dat ik u heb voorgelegd? Gaf ik u geld, om het te verspelen? Nu is het uwe zaak, te zien, hoe gij weder te huis komt!" — Wellicht ontslaat hij den lichtzinnigen jonkman en kiest zich een uitvoerder van zijn wil, in wien hij meer betrouwen kan stellen.

Zoo zal in dezen staaten deze omstandigheden de goddelijke genade u bijstaan, u liefdevol helpen; in genen staat echter, in gene omstandigheden, waarin gij u tegen den wil van God bevindt, zal zijne genade door uwe schuld werkeloos blijven, en gaat gij wellicht ten gronde. Zoo sleept inderdaad niet zelden eene slechte keuze van een levensstaat ook een slecht leven na zich, een slecht leven een slechten dood, een slechte dood eene slechte eeuwigheid, d. i. de hel; — dus, in rechtstreeksche opvolging, de slechte keuze van een levensstaat het eeuwig ongeluk.

Gij ziet nu den samenhang: eenmaal wordt gij geoordeeld naar uw doen en laten; uw doen en laten is geheel afhankelijk van de plichten, door uw staat opgelegd, en beantwoordt volmaakter aan de billijke verwachting van God, naar gelang de genade werkzamer is, die Hij, in aanmerking van uw goeden wil, u verleent, opdat gij zijne wenschen ten opzichte uwer toekomstige loopbaan moget vervullen.

HOOFDSTUK VII.

VAN DE KEUZE VAN EEN LEVENSSSTAAT
HANGT NIET ZELDEN DE STOFFE-
LIJKE WELVAART AF.

Onmogelijk kan een mensch tevreden en gelukkig zijn, wanneer zich telkens de gedachte aan hem opdringt: ik bevind mij niet op mijne plaats. Hij gelijkt, om zoo te spreken, een verstuikt lichaams-

dee
ma
ven
wil
bli
daa
daa
bev
een
lin
ons
on
nog
daa
red
in
afk
gev
der
een
mo
der
tre

deel; het veroorzaakt den anderen ledematen pijn en hindert dezelve in de verrichting van hun arbeid.

Een levensstaat, dien wij uit vrijen wil omhelsden, doch welke ons niet past, blijft immer moeilijk; wij voelen ons daarin bekneld, gehinderd; wij gaan daarin gebukt onder den last van het bewustzijn, dat wij door eigen schuld eene overijlde, hoogst schadelijke handeling hebben verricht, of wel wij geven ons daarin over aan eene wrokkende onverschilligheid, welke den toestand nog verergert. Hoogst pijnlijk is de gedachte aan eene toekomst, waarvan met reden kan worden verondersteld, dat zij in moeilijkheden en steeds toenemenden afkeer aan het verleden niets zal toegeven.

En nog uit eene andere oorzaak wordt dengene, die zijne roeping mist, nooit een duurzaam geluk ten deel. Er kunnen moeilijke, buitengewoon ernstige toestanden voorkomen, het ongeluk kan wreed treffen: — Waar zal men kracht vinden,

om den rampspoed te dragen? Zal niet telkens de folterende gedachte wederkeeren: het is mijne eigen schuld? Waarom ben ik dat geworden? Waarom heb ik dien staat omhelsd? Wel kan de geoefende arm des stuurmans het brooze vaartuig menige klip doen ontwijken; maar voortdurend zonder gunstigen wind zeilen, elke medewerking der elementen ontberen, — hoe afmattend is dat, hoe ontmoedigend, hoe gevaarlijk! En daarbij kan, naar *Seneca's* woord, degene, die niet eens weet, naar welke haven den steven te richten, geen wind den zijnen noemen.

HOOFDSTUK VIII.

VELE JONGELINGEN VERZUIMEN, UIT
LICHTZINNIGHEID, ONVERSCHILLIG-
HEID OF LAFHEID, BIJ DE KEUZE
VAN EEN LEVENSSTAAT VOLGENS
DEN WIL VAN GOD TE HAN-
DELEN.

Vrij dikwijls gebeurt het, dat jongelingen door huiselijke of andere dringende omstandigheden zich als het ware verplicht zien, een zekeren staat te omhelzen, zoodat van eene keuze in den eigenlijken zin des woords geen sprake kan zijn. Doch er zijn vele anderen, vooral onder dezulken, die zich aan de studiën wijden, wien geene uitwendige beletselen in den weg staan, zoodat zij in deze aangelegenheid van zoo hoog belang met rijp beraad en voorzichtigheid te werk kunnen gaan.

Doch helaas! hoe velen zijn er, die bij de keuze van een levensstaat in geen-

deele van een wijs en edel karakter doen blijken! Na eene jeugd, vaak reeds door lage hartstochten ontwijfd, door misstappen bezoedeld, beleven zij eindelijk de ure der beslissing.

Vragen zij nu hun geweten om raad? Smeeken zij nu om het licht van Boven? Denken zij er nu aan, Gods wil en inzichten te leeren kennen? Letten zij genoegzaam op de belangen hunner ziel en trachten zij de keuze van een levensstaat met die belangen in overeenstemming te brengen? Houden zij er rekening mede, dat de tijdelijke belangen immer aan de eeuwige belangen ondergeschikt blijven? Is er hun iets aan gelegen, den evenmensch, der maatschappij nuttig te zijn, en zich als een bruikbaar lid bij laatstgenoemde in te lijven?

Neen, niets van dat alles: De eenen zijn te lichtzinnig, om er aan te denken, dat men op hoogere belangen moet letten, en dat misschien God-zelf in die aangelegenheid een woordje zou willen medespreken.

De anderen zijn dermate onverschillig, dat hun zelfs de vraag overbodig schijnt: Wat is Gods wil? welke inzichten heeft Hij met mij? welke plaats heeft zijne Voorzienigheid mij in het groote gezin der menschheid aangewezen? Nog anderen zijn te laf, zij schrikken er voor terug, God om raad te vragen; deden zij het, dan waren zij verplicht, zijn heiligen wil te vervullen, — en wie spreekt hun borg, dat God niet een offer van hen zal eischen! En tegen elk offer voeden zij een hevigen afkeer; glad en effen moet hun levenspad zijn, — daarom geen berg, geen afgrond, geen doornstruiken, geene oneffenheid, geene schroeiende middagzon! Ga dan uws weegs, en bekommer u niet om Hem, van Wien gij alles ontvingt, door Wien gij alles zijt! „Ondankbare,” zal Hij u eens toeroepen, „Ik heb u tot mijnen wijnberg gemaakt en u uitverkoren; uwe talenten ontvingt gij uit mijne hand, — verstand, geheugen, alles behoort mij toe! Wasdom en vruchten, — Ik schonk ze

om den rampspoed te dragen? Zal niet telkens de folterende gedachte wederkeeren: het is mijne eigen schuld? Waarom ben ik dat geworden? Waarom heb ik dien staat omhelsd? Wel kan de geoefende arm des stuurmans het brooze vaartuig menige klip doen ontwijken; maar voortdurend zonder gunstigen wind zeilen, elke medewerking der elementen ontberen, — hoe afmattend is dat, hoe ontmoedigend, hoe gevaarlijk! En daarbij kan, naar *Seneca's* woord, degene, die niet eens weet, naar welke haven den steven te richten, geen wind den zijnen noemen.

HOOFDSTUK VIII.

VELE JONGELINGEN VERZUIMEN, UIT
LICHTZINNIGHEID, ONVERSCHILLIG-
HEID OF LAFHEID, BIJ DE KEUZE
VAN EEN LEVENSSTAAT VOLGENS
DEN WIL VAN GOD TE HAN-
DELEN.

Vrij dikwijls gebeurt het, dat jongelingen door huiselijke of andere dringende omstandigheden zich als het ware verplicht zien, een zekeren staat te omhelzen, zoodat van eene keuze in den eigenlijken zin des woords geen sprake kan zijn. Doch er zijn vele anderen, vooral onder dezulken, die zich aan de studiën wijden, wien geene uitwendige beletselen in den weg staan, zoodat zij in deze aangelegenheid van zoo hoog belang met rijp beraad en voorzichtigheid te werk kunnen gaan.

Doch helaas! hoe velen zijn er, die bij de keuze van een levensstaat in geen-

deele van een wijs en edel karakter doen blijken! Na eene jeugd, vaak reeds door lage hartstochten ontwaard, door misstappen bezoedeld, beleven zij eindelijk de ure der beslissing.

Vragen zij nu hun geweten om raad? Smeeken zij nu om het licht van Boven? Denken zij er nu aan, Gods wil en inzichten te leeren kennen? Letten zij genoegzaam op de belangen hunner ziel en trachten zij de keuze van een levensstaat met die belangen in overeenstemming te brengen? Houden zij er rekening mede, dat de tijdelijke belangen immer aan de eeuwige belangen ondergeschikt blijven? Is er hun iets aan gelegen, den evenmensch, der maatschappij nuttig te zijn, en zich als een bruikbaar lid bij laatstgenoemde in te lijven?

Neen, niets van dat alles: De eenen zijn te lichtzinnig, om er aan te denken, dat men op hoogere belangen moet letten, en dat misschien God-zelf in die aangelegenheid een woordje zou willen medespreken.

De anderen zijn dermate onverschillig, dat hun zelfs de vraag overbodig schijnt: Wat is Gods wil? welke inzichten heeft Hij met mij? welke plaats heeft zijne Voorzienigheid mij in het groote gezin der menschheid aangewezen? Nog anderen zijn te laf, zij schrikken er voor terug, God om raad te vragen; deden zij het, dan waren zij verplicht, zijn heiligen wil te vervullen, — en wie spreekt hun borg, dat God niet een offer van hen zal eischen! En tegen elk offer voeden zij een hevigen afkeer; glad en effen moet hun levenspad zijn, — daarom geen berg, geen afgrond, geen doornstruiken, geene oneffenheid, geene schroeiende middagzon! Ga dan uws weegs, en bekommer u niet om Hem, van Wien gij alles ontvingt, door Wien gij alles zijt! „Ondankbare,” zal Hij u eens toeroepen, „Ik heb u tot mijnen wijnberg gemaakt en u uitverkoren; uwe talenten ontvingt gij uit mijne hand, — verstand, geheugen, alles behoort mij toe! Wasdom en vruchten, — Ik schonk ze

u; ieder dauwdropjen des zegens kwam van Mij! En gij, gij handelt, alsof gij Mij niet wildet kennen? gij wilt niets van Mij weten? gij handelt, kiest, bepaalt, — zonder Mij, wellicht in strijd met mijn wil? — Hoe zal Ik met dezen wijnberg handelen? Ik zal het u zeggen, ondankbare: „Wegnemen zal Ik zijne omheining, en hij zal verwoest worden; nederwerpen zijne muren, en hij zal vertreden worden. Tot eene wildernis zal Ik hem maken; hij zal gesnoeid worden, noch omgespit, en distelen en doornen zal hij voortbrengen, en den wolken zal Ik bevelen, dat zij hem niet met regen besproeien.”

Zoo kan het gebeuren, dierbare jongeling — en zoo gebeurt het, helaas! te dikwerf.

HOOFDSTUK IX.

VELE JONGELINGEN LATEN ZICH BIJ DE
KEUZE VAN EEN LEVENSSSTAAT SLECHTS
DOOR TIJDELIJKE BELANGEN
GELEIDEN.

't Is buiten kijf, dat de meeste menschen verplicht zijn, door de uitoefening van een beroep in hun levensonderhoud te voorzien. Het fysieke leven eischt, dat men het voede en steune, en het recht van zelfbehoud is een der voortreffelijkste, die de mensch bezit. Maar het is duidelijk, dat bedoeld recht op zeer verschillende wijze kan worden uitgeoefend, dat schier altijd bij de uitoefening van dat recht hoogere belangen kunnen worden gediend; — dat het woord des Zaligmakers te allen tijde zijne volle kracht moet behouden: „Zoek eerst het Rijk der Hemelen en zijne gerechtigheid.”

Jammer genoeg, houden de meeste

jongelingen, dwaas of vermetel, geene rekening met die groote waarheid, en weten hunne tijdelijke belangen niet aan hoogere en betere ondergeschikt te maken. De wereld en nogmaals de wereld dringt op den voorgrond. En waar blijft God, die zulk een onbetwistbaar recht op onzen dienst heeft? Waar blijft de toepassing van Christus' woord: „Wat baat het den mensch, dat hij de geheele wereld wint, maar schade lijdt aan zijne ziel?” — „Ik weet nog niet, wat ik moet worden,” zeggen vele jongelieden, vaak dan nog, wanneer zij reeds vóór langen tijd eene beslissing hadden moeten nemen; „dit vak bevalt mij niet, dat nog minder, dit beroep wordt reeds te veel uitgeoefend, dat biedt geen vooruitzichten; hier verdient men te weinig, ginds kan men het niet tot eene flinke hoogte brengen”.... Hoort gij? — immer stoffelijke, veelal zuiver uitwendige beweegredenen!

Hoe dikwijls spreekt iemand: „Ik geloof niet, dat het Gods heilige wil is,

dat ik dien staat omhelze; ik heb alles rijpelijk overdacht en kwam tot het besluit, dat groote gevaren mij daar wachten. Ik zoude in dien staat niet gelukkig worden, omdat God mij eene andere bestemming schijnt aan te wijzen. Ik ben gaarne bereid, overeenkomstig zijn wil te handelen; maar God deelt mij dien wil niet mede: ik wacht tevergeefs, dat Hij mij roepe," — hoe dikwijls hoort men van een jongeling zulke taal? O gij, kortzichtigen, die alleen de korte spanne tijds in het oog houdt, in stede van met uw blik door te dringen in de ruimte der eeuwigheid, van die eeuwigheid, waarop uw aardsch leven zooveel invloed uitoefent! Geld, rang, welvaart, — zie daar de spullen, waarom alles wentelt; en de arme ziel, — wanneer handelt men rechtvaardig te haren opzichte, d. w. z.: wanneer houdt men rekening met hare behoeften, met hare wenschen? En God, onze Heer, ons alles, — wanneer wordt zijne voorlichting ingeroepen? Wanneer verdiept men zich in

de overpeinzing van zijne raadgevingen,
van zijn wil?

Vooruit dan, lichtzinnige, roekelooze,
zelfzuchtige, wereldsche jongelingen!
Laat God buiten spel, vergeet Hem,
schuift Hem ter zijde; — en uw geweten?
Welaan, luistert niet naar zijne
stem, legt dien lastigen raadgever het
zwijgen op! Vooruit! — maar och, ziet
wel toe, hoe en wanneer gij aan-
komt.... Daar stormt een ongebreideld
ros voorbij, daarop een bleek, willoos
ruiter; waarheen, verlorene, kinds des
doods, — waarheen? „Waar de luim
van het paard mij heenvoert.” Over
oneffen, gevaarlijke wegen? door bosch
en struik? door gloeiende zandsteppen?
in den afgrond? — Welaan, geluk op
uw wilde jacht!

HOOFDSTUK X.

HOE RIJKEER BEGAAFD EEN JONGELING
IS, DES TE MEER HANGT AF VAN DE
KEUZE VAN EEN LEVENSSTAAT.

God is de uitdeeler van de gaven des geestes, zoowel als van die des lichaams. Hij verdeelt in zijne wijsheid de geschenken, die Hij voor ons, zijne kinderen, heeft bestemd. Ontvangen wij veel, ontvangen wij minder, — van alles moeten wij partij trekken, wij zijn dit aan God, aan ons-zelfven, aan den even-mensch verschuldigd.

Het gebruik der talenten hangt nauw saâm met den levensstaat; deze toch is de eigenlijke sfeer van den individueelen arbeid.

Gij begrijpt dus, o jongeling, in welke betrekking talenten en roep tot elkander staan. Gij bevroedt, dat van de keuze van een levensstaat meer afhangt, naar-mate de jongeling door 's Heeren mild-

heid rijker is begaafd. Het beekje, dat, zijne oorspronkelijke bedding verlatende, beproeft, zich een nieuwen loop te graven, zal zeker niet zooveel onheil aanrichten als de groote, woeste bergstroom, die buiten zijne oevers treedt.

Zie: de wateren stijgen, verbreiden zich in alle richtingen, werpen alles vóór zich neder, slepen alles met zich mede, bedreigen huis en stal, woud en veld, mensch en dier; en keeren zij eindelijk tot hunne bedding terug, dan getuigen aangespoelde zandmassa's, achtergelaten vuilnis en ontwortelde boomen van den doortocht des vijandelijken elements op verboden wegen; dan gelukt het eerst na langen tijd en ten prijze van noesten arbeid, de sporen der aangerichte schade weg te vagen. Een begaafd jongeling, die beschikt over eene voldoende mate van wilskracht, en de richting, hem door God aangewezen, inslaat en behoudt, is ongetwijfeld tot goede en groote dingen geroepen; wanneer hij daarentegen

„buiten zijne oevers treedt” en verboden wegen opzoekt, zal hij groot onheil stichten en zich en anderen aanzienlijke schade berokkenen.

HOOFDSTUK XI.

HET IS ZEER NADEELIG VOOR DE MAATSCHAPPIJ, DAT ZOOVELE JONGELINGEN ALS 'T WARE BLINDELINGS EEN STAAT OMHELZEN.

De betrekking der verschillende levensstaten tot een rijk, eene gemeente, om alles in één woord samen te vatten: tot de m a a t s c h a p p i j, is gelijk aan die van de l e d e m a t e n tot het l i c h a a m. In de evenredigheid, in de welvaart, in de kracht en bekwaamheid van elk verschillend lidmaat berust de schoonheid, de gezondheid, de sterkte en de bruikbaarheid van het gansche lichaam; daarentegen wordt het lichaam door een

ziekelyk lidmaat misvormd, ontsierd, gehinderd, gepijnigd. Zoo wordt ook door menschen, die zich een staat hebben verkozen, waarin zij niet te huis behooren, een staat, welke hun niet past, een staat, waarvoor zij door God niet waren bestemd, aan de welvaart der geheele maatschappij op min of meer gevoelige wijze nadeel berokkend. Dit is vooral toepasselyk op die staten, welke door den graad van ontwikkeling, dien zij eischen, door den ernst der plichten, die zij opleggen, door de aanraking met talryke medemenschen, waartoe zij aanleiding geven, een bijzonder gewicht bezitten.

Stel u b. v. eene groote parochie voor, aan wier hoofd geen ijverige, waardige zielzorger staat, doch een ongeroepen huurling, die, God weet waarom en hoe, het heiligdom des priesterschaps is binnengeslopen. Hoe zouden daar onder het bestuur van een waardig herder, bewust van den verheven ernst zijner taak, vroomheid en tucht bloeien! Het

woord Gods zoude er dikwijls en met vuur worden verkondigd, de heilige Sacramenten zouden er dagelijks op stichtende wijze bediend en ontvangen worden; de armen zouden liefderijke hulp erlangen, de jeugd eene vrome leiding en degelijk onderricht. Ongetwijfeld werd deez' gelukkige kudde een spiegel voor andere parochiën! Van onberekenbaar nut ware het voorbeeld, door den herder in zijn eigen persoon gesteld: zijne innige vroomheid, zijn ongerepte levenswandel, zijne belangeloosheid, zijn onverdroten ijver, zijne zachtmoedige vriendelijkheid, zijne onuitputtelijke milddadigheid jegens den arme, — kortom: alle priesterlijke deugden, welke door den waren roep zoo krachtig worden gesteund, en die over eene parochie Gods rijken zegen afroepen!

En nu de tegenstelling: — het huis Gods verwaarloosd, de H. Diensten bijna eene parodie, het woord Gods ontwijd, het onderricht verzuimd, de biechtstoel gehaat, de communiebank ledig, de zieken vergeten, de jeugd aan zich-zelve over-

gelaten, de gemeente wellicht geërgerd, verwaarloosd, door twisten verdeeld, den wolven prijs gegeven; — overal onkruid, overal doornen .... en dat alles sedert tien, sedert twintig jaren ....!

't Ligt niet in onze bedoeling, hiermede te zeggen, dat ieder, die de plichten van zijn staat verwaarloost, zonder ware roeping dien staat heeft gekozen. Wij begeeren slechts, aan te toonen, dat onwaardige sleur en verregaande plichtsverzaking op de eerste plaats worden aangetroffen bij dengene, die, uit gebrek aan ware, begeesterde roeping, de plichten van zijn staat minder ernstig opvat, de weinige krachten, waarover hij beschikt, ras voelt afnemen, en niet of bijna niet in den geest zijner plichten van staat weet door te dringen. Hoeveel onheil sticht zulk een indringer, die, elke hoogere wijding missende, geen deel krijgt aan dien bijzonderen zegen en die milde gratiën, welke God gewoon is den trouwen vervullers van zijnen heiligen wil te schenken!

En hoeveel menschen zouden er leven, die zich niet op hunne plaats bevinden? Werd deze betrekking, dit ambt, gene waardigheid in hunne plaats door anderen bekleed, geroepen en door God gezegend, hoeveel hooger zou dan het recht staan, de maatschappelijke orde! Met hoeveel ijver zou dan de heilige vreeze Gods worden aangekweekt! Met hoeveel liefde zou men den evenmensch ter hulpe zijn! Hoeveel krachtiger zou de eer van God worden bevorderd! Hoeveel welvaart zoude er dan in gemeenten en parochiën, in rijken en werelddeelen heerschen!

HOOFDSTUK XII.

VELE JONGELINGEN VERZWAREN OF
VERIJDELEN ZELFS DE GOEDE
KEUZE VAN EEN LEVENSSTAAT,
DOOR HUN VOORAFGAAND
SLECHT LEVEN.

Het mag ons niet bevreemden, dat zoo menig jongeling in zijne latere ontwikkeling verre blijft beneden datgene, wat zij, die 's jongelings meer dan gewonen aanleg kenden, van hem hadden verwacht. Dit moet geenszins altijd aan minder gunstige omstandigheden worden toegeschreven: dikwijls dragen de vroeg ontketende hartstochten, de losheid der zeden, de ondeugden, die in het geheim ontkiemen en voortwoekeren, daarvan de schuld. Van waar zou, bij eene zoo vergaande moreele verwildering, de ernst der levensbeschouwing komen? Van waar het zuivere begrip in zake de keuze van een levensstaat? Van waar de zedelijke

kracht, om zich boven den sleur van het alledaagsche te verheffen, om naar hooge, edele dingen te streven?

Het hart verwereldlijkt, het karakter ontzenuwd, de wil verslapt, de geest verdwaald op woeste wegen, het lichaam van zijn adeldom beroofd, een geschonden heiligdom gelijk, — de geheele jongeling neergezonken in het slijk, teruggedrongen in de lage sferen der ondeugd; — en zulk een ontaarde ziel zoude zich om den roep van God bekreunen? Heeft zij het recht, te verwachten, dat God haar zal liefkoozen, bevoorrechten, wellicht haar tot buitengewone, grootsche dingen bestemmen?

Zulk een jongeling stelt zich de vraag: Wat zal ik worden? — Wat gij worden zult, gij, wiens bloeme der onschuld verkleurd is en verwelkt, — gij, wiens weekelijkheid zoo lang reeds verwoestend op uwen geest en uw lichaam heeft gewerkt? — gij, wiens jeugd als een woest droombeeld voorbijsnelde? — gij, afkeerig van ernst en waardigheid, wars van elk

offer, geene zelfbeheersching kennende? Wat zult gij worden? Inderdaad, God de Heer konde schier in verlegenheid geraken, ook dan, wanneer gij, bereid zijn wil te volgen, Hem de vraag steldet: Wat moet ik worden? Wanneer hadt gij ooit een helder en juist denkbeeld van het grootsche doel, waarvoor God u schiep, van de heerlijke bestemming, u toegedacht? welk begrip hadt gij, het schepsel, van uwe betrekking tot God, den Schepper? — was het ooit uw streven, Gods wil te leeren kennen, dien heiligen wil te volbrengen? — Wat zal ik worden....? En wanneer het Gods bedoeling ware geweest, u in den wel-doenden schaduw des heiligdoms eene plaats te bereiden? En wanneer gij die goddelijke bedoelingen door uw nietswaardig leven hadt vrijdeld? En wanneer gij u onbekwaam hadt gemaakt, niet slechts om gehoor te geven aan de roepstem van uwen God, maar ook om die roepstem te vernemen? Wat zal ik worden? En vereischt ook niet elke

staat als fundament de vreeze Gods, als bouwsteen en geloof, rechtvaardigheid, matigheid, sterkte en wijsheid, als hecht-middel liefde, — liefde tot God, naasten-liefde, welbegrepen liefde tot zich-zelven? — En gij beschikt over niets van dat alles, gij bezit slechts eenig kalk-puin en wat steenbrokken? Waar is het begin dier grond- en hoeksteen-deugden, waar de oefening, waar de bekwaamheid? Wat zal ik worden?

HOOFDSTUK XIII.

DE VERSCHILLENDE STATEN EN LEVENSRICHTINGEN IN 'T ALGEMEEN.

Men konde welhaast in verzoeking komen, de verschillende standen te onderscheiden in arbeidende en genietende. Intusschen, de H. Schrift wil van die verdeling niets weten. Het vonnis, tegen den zondigen mensch

uitgesproken, luidt voor een ieder: „In het zweet van uw aanschijn zult gij uw brood eten.” En op eene andere plaats lezen wij: „De vogel wordt geboren om te vliegen, de mensch om te arbeiden.” Daarom is elke mensch tot den arbeid veroordeeld, maar niet allen tot denzelfden. Een stand der ledigloopers, een stand derzulken, die anderen voor zich laten arbeiden en zelf niets doen, is er niet en kan er niet zijn; hiervoor heeft God ons niet geschapen, hiervoor heeft Hij ons niet met geestetalenten en lichamelijke gaven toegerust. Alleen de naar geest of lichaam gebrekkige mensch is niet tot arbeiden verplicht. Er bestaan echter verschillende soorten van arbeid: Geestesarbeid, lichamelijke arbeid, en eene derde soort, die wij „gemengd” zullen noemen. Beschouw het menschelijk lichaam; het bezit een aantal ledematen, sterk gevormd, gespierd, tegen vermoeienis gehard, en daarom op de eerste plaats geschikt voor uitwendige verrichtingen.

Doch er zijn ook teedere lichaamsdeelen, die de rechtstreeksche helpers en werktuigen der ziel mogen heeten; eindelijk vindt men organen, die als het ware in zeer nauw verband met de ziel staan en deelnemen aan haar denken en voelen.

Zoo zijn er klassen van menschen, die God voornamelijk tot den handenarbeid roept. Zij verschaffen zich-zelf en anderen voedsel, kleeding, huisvesting en wat verder tot onderhoud en welvaart van het menschelijk lichaam noodig of nuttig is.

De taak van anderen is het, hunnen medemenschen de hoogste goederen der aarde te bezorgen en te behouden: Waarheid, recht, orde, gezondheid en leven, het vreedzame bezit hunner eigendommen.

Nog anderen bestieren de zielen en geleiden haar, terwijl zij-zelf den Allerehoogste op voortreffelijke wijze dienen, door den aan klippen zoo rijken oceaen des levens naar de haven van het eeuwige Vaderland. —

Zoo wordt door de eenen de verrichting van hand of voet waargenomen, door anderen die van oog, mond, — hoofd en hart. Niemand benijde zijn evenmensch om de plaats, welke hij inneemt; ieder neme hier op aarde de taak op zich, hem door God aangewezen; ieder trachte naar best vermogen, zijne taak behoorlijk te vervullen.

Wonderbare harmonie, — bij zoo groot eene verscheidenheid van levensstaten! Is de eene verhevener dan de andere, toch wordt door allen meer of minder invloed op elkaar uitgeoefend; zij maken elkander als 't ware noodzakelijk, helpen en volmaken elkander. Het geestesleven is afhankelijk van het lichamelijk bestaan, het lichamelijke leven wordt door den geest gereinigd, verheven, verrijkt en veredeld. Zoo grijpt alles in elkaar; en bevond zich hier beneden iedereen op zijne plaats, vervulde elke mensch getrouw de taak, hem door den Albestierder aangewezen, dan zou de menscheid een reusachtig, maar niettemin wel-

gebouwd, gezond en krachtig lichaam vormen, in niet geringer mate bewonderenswaardig, dan het firmament met zijne ontelbare planeten, die, als zoovele stomme en toch zoo heerlijk welsprekende getuigen der goddelijke wijsheid en almacht, rusteloos op de haar aangewezen banen voortschrijden, totdat het den Schepper behaagt, haar bestaan te doen ophouden of te wijzigen.

HOOFDSTUK XIV.

DE RECHTSWETENSCHAP.

Wij achten het nuttig, eene bijzondere opmerkzaamheid te wijden aan die staten, welke een zekeren graad van ontwikkeling vereischen, of ter oorzaak van hunne algemeenheid en den invloed, welken zij uitoefenen, zeer belangrijke elementen der maatschappij vormen. Wij zullen eene korte, maar zakelijke be-

schouwing wijden aan den werkkring dier levensstaten, en daarbij de aandacht vestigen op de gevaren, welke de mensch, zoowel in den tijd der voorbereiding als bij de uitoefening der beroepsbezigheden, kan ontmoeten.

's Menschen kostbaarste goederen ter wereld door het wapen des woords tegen onrechtvaardige aanslagen te verdedigen, en de burgerlijke toestanden in betrekking tot die goederen te regelen en de orde daarin te handhaven, — ziedaar de bestemming der mannen van het recht. Inderdaad, — eene schoone taak, wanneer men, zich daarvan kwijtende, de beginselen van het eeuwige recht tot grondslag neemt, en de meest strenge onpartijdigheid bewaart! Natuurlijk rechtsgevoel, degelijke kennis der staatswetten, rechtschappen inborst, onwrikbare belangeloosheid, — ziedaar zoovele vereischten om met vrucht te kunnen arbeiden en zich niet aan zware misslagen plichtig te maken. En juist de omstandigheid, dat voor het meerendeel juristisch gevormde

mannen de hoogste plaatsen in het moderne staatswezen innemen, en schier uitsluitend die ambten bekleeden, waarvan het heil der volken, ja zelfs de bloei van den godsdienst afhangt, wijst nadrukkelijk op het onmiskenbare gewicht van dezen tak der menschelijke wetenschap, en vermaant met grooten ernst tot een nauwkeurig onderzoek van zulk een levensstaat en tot wijze voorzichtigheid bij het nemen eener beslissing van zoo hoog belang. Een hoofdgevaar, door dezen staat medegebracht is hierin gelegen, dat vaak invloeden van buiten zich laten gelden, invloeden, die het recht naar persoonlijke belangen pogen te verwringen. Nog grooter wordt het gevaar, wanneer een Staat, door vooroordeelen misleid, door macht verblind, door partijzucht verdeeld, willekeurige, draconische wetten geeft, en zijnen dienaren beveelt, verordeningen uit te voeren, die met de algemeene beginselen des rechts en met de natuurlijke rechten van alle onderdanen of van

een deel hunner in schreeuwende tegenspraak zijn.

En in welke gevaren komt vooral het geweten van een ambtenaar, wanneer de Staat hem beveelt, zijne hulp tot handhaving van wetten te leenen, wier doeleinde het is, Christus' H. Kerk in boeien te slaan, haar goddelijke zending te bemoeielijken, hare heiligste rechten te krenken! Te eener zijde het geweten, het rechtsgevoel, de achting voor het feitelijke en historische recht van het oudste en grootste aller christelijke kerkgenootschappen; ter andere de vrees voor den Staat, de strijd om het bestaan, de hoop op- en het verlangen naar bevordering:—welk eene mate van wijsheid, welk een moed is er noodig, om behouden tusschen deze klippen door te stevenen!

HOOFDSTUK XV.

DE GENEESKUNDE.

Onder de goederen der aarde zijn leven en gezondheid de kostbaarste. Aan het behoud dezer goederen wijdt zich de geneeskunde. Hoeveel dank zijn degenen waard, die, ten prijze van zware offers en dikwijls met gevaar voor eigen leven, aan het lichamelijke welzijn hunner medemenschen tijd, rust en krachten wijden!

Een bekwaam, rechtschapen geneesheer is een ware engel voor de menscheit: hij lenigt smarten, droogt tranen, schenkt bemoediging en troost, en belet niet zelden de nadering des doods. En ook der ziel kan hij nuttig wezen; want dikwijls biedt zich voor hem de gelegenheid, zieken tot christelijk geduld te vermanen, hunne gedachten opwaarts te voeren tot in den Hemel, die zich straks voor hen gaat ontsluiten.

Dagelijks komt de geneesheer in aanraking met de menschelijke ellende. Arme menschenkinderen! Zij wringen zich voor hem in de hevigheid hunner smarte, zij slaken schier onder zijne handen hun laatsten zucht, onder zijne oogen stort het broze omhulsel der benauwde ziel ineen!.... Moeten zich niet ernstige gedachten aan den geneesheer opdringen? Wordt hij niet dikwerf en nadrukkelijk herinnerd aan het beslissende oogenblik, waarop zich ook voor hem de poorten der eeuwigheid gaan ontsluiten, het oogenblik, waarop ook hij den alwetenden, onomkoopbaren Rechter over zijn geheele doen en laten rekenschap heeft te geven?

Onwillekeurig stellen wij ons-zelfen de vraag: hoe is het mogelijk, dat er zooveel ongeloovige, goddelooze geneesheeren worden aangetroffen? Buiten kijf dragen de hoogeschool, de studie en de invloed der professoren daarvan de grootste schuld. Inderdaad biedt de studie der medicijnen menig gevaar.

De anatomie, de kennis van zoovele dingen, die voor de jeugdige nieuwsgierigheid langer verborgen hadden moeten blijven, de lichtzinnigheid der studiemakkers, -- dat alles werkt samen om òf de nog ongerepte onschuld te belagen, òf den reeds ontketenden hartstocht nog onstuimiger te maken. En is de jonge man tot op zekere diepte in den afgrond der zedeloosheid afgedaald, dan is de verwaarloozing der godsdienstplichten, het loochenen van die waarheden, welke voor de zinnen het meest hinderlijk zijn, ja zelfs de algeheele terzijdeschuiving van den godsdienst en eene openlijke vijandschap tegen denzelven met vrij groote zekerheid te wachten. Een feit is het, dat onder geen stand meer uitersten worden aangetroffen, — heidendom, recht- en warmgeloovig en practisch Christendom, — dan onder de geneesheeren.

HOOFDSTUK XVI.

HET ONDERWIJS.

De jeugd opvoeden, d. w. z.: de talenten, haar door God verleend, ontwikkelen, haar vormen, haar gids zijn naar het door God aangewezen doel, — welk een schoone, welk eene loonende, welk eene verdienstelijke taak!

Maar wordt die taak door de meesten aldus opgevat? Helaas, neen! Wetenschap, en nog eens wetenschap, dikwijls een ijdel streven, dikwijls eene terzijdestelling van al het hogere, het bovennatuurlijke, — eene miskenning van het écnig groote doel, van het alleen noodzakelijke, waartoe alles behoort te geleiden, waarin zich alles behoort op te lossen!

Er zijn eene menigte onderwijzers, die uit beginsel aan de school slechts de bestemming toekennen, den mensch voor dit leven te vormen, zijne lichamelijke begaafdheden en geestestalenten zooveel

mogelijk te volmaken. Wat betreft het overige, meenen zij, dit is eene zaak van huiselijk belang, schikt zich van-zelf, en behoort in geen geval in de school te huis. — Dwaasheid! En is dan niet de knaap, de jongeling gedurende lange jaren, en vooral in die levensperiode, welke onder zedelijk en godsdienstig oogpunt den meest beslissenden invloed op de toekomst uitoefent, dagelijks vijf, zeven, negen of meer uren aan de zorgen van het huisgezin onttrokken? En ver-smaden het nu de onderwijzers, ook op vceeders in den hooger en zin des woords van deze hun toevertrouwde kinderen te zijn, dan is het nadeel schier onherstelbaar, en wreekt zich het verzuim op het huisgezin, op den staat, op de geheele maatschappij.

Nog erger is het in die landen, waar de staat het geheele onderwijs aan zich heeft getrokken, en aan de Kerk slechts de rol van toeschouwster veroorlooft, of haar ten minste geen noemenswaardigen invloed op de wetenschappelijke vorming

der jeugd heeft gelaten. En wanneer nu het geheele onderwijs zoogenaamd „neutraal” is geworden, d. w. z.: wanneer daarbij geen sprake meer is van God, van een positief Christendom, van plichten, die uit hoogere, bovennatuurlijke gronden voortspruiten, van haat tegen de zonde om de zonde-zelve, van streven naar rechtschapenheid en deugd om de deugd-zelve, hoe kan het dan bevreemding wekken, dat de jeugd allengs verwildert, dat zij elken breidel poogt af te werpen, dat zij, in weerwil van het uitwendige, blanke pleisterwerk, den graven gelijk is, die vuilnis en modder in hunnen schoot verbergen?

Kan het verwondering baren, dat dusdanig onderwijs mannen vormt, die zich vijanden der Kerk toonen, en, schoon overvloeiende van „humaniteit en menschenwaarde,” wilde dieren gelijken, die onophoudelijk schade aanrichten in 's Heeren wijngaard, en zich in laatdunkenden trots zoover vergeten, dat zij meenen, de hoop te mogen koesteren,

door hun „licht” de duizend- en nogmaals duizendjarige fakkel der goddelijke Openbaring te kunnen verduisteren?

Deze bemerkingen, mijn jonge vriend, hebben ten doel, u op de klippen te wijzen, die men in dezen stand ontmoet, ja, tegen welke men door de strooming des tijds als met geweld wordt geslingerd. Verzet u met kracht tegen dien stroom, wanneer uwe keuze op dit beroep mocht vallen. Word geen misvormer, geen verwoester van zielen, door God en alleen voor God naar zijn evenbeeld geschapen; word veeleer een vormer — een vormer van kinderen, geroepen om Gods beeld te weerspiegelen, — over welke heerlijke taak de H. Chrijsostomus vol geestdrift uitroept: „Wat is grooter, wat is verhevener, dan zielen leiden, karakters vormen, dan jongelingen opvoeden en ontwikkelen? Naar mijne meening, verdient hij, die jongelingen weet te leiden en harten te vormen, den voorrang boven ieder schilder, ieder beeldhouwer, ieder kunstenaar.”

En nog eene andere klip dient aangewezen: zij is hoogmoed genaamd. Niet ten onrechte verklaart de H. Schrift: „Veel wetenschap maakt opgeblazen.” Dat er evenwel ook eene deemoedige wetenschap bestaat, dit bewijzen ons zoo-vele Heiligen, vooral die lichten der Kerk, met wier geleerdheid nog thans, na duizend en meer jaren, ontelbare mannen, begeerig naar de wetenschap van het heilige, zich spijsen. In den gloed dier zonnen trachten zij de vruchten van hun eigen, moeitevollen arbeid en rusteloos zoeken te doen rijpen.

HOOFDSTUK XVII.

DE SOLDATENSTAND.

Jammer genoeg kunnen de menschen niet lang in vrede naast elkander leven. Eerzucht, hebzucht, wraakzucht maken de wereld tot een strijdperk, waarin wilde

dieren elkaar vervolgen, bevechten, vernietigen. De eene valt aan, de andere verdedigt zich. Stroomen bloeds drenken de aarde, steden gaan in vlammen op, verminkten jammeren, gevangenen zuchten, stervenden kreunen, tranen vloeien om de offers van den wreeden krijg.

Behalve de ontelbare personen, die zich uit dwang onder het vaandel moeten scharen, om den staat tegen een werkelijk of vermeend onrecht te beschermen, zijn er nog eene menigte anderen, wier roeping het is, den bedreigden vadergrond te verdedigen, den overmoedigen vijand te bekampen en te tuchtigen.

Het is schoon, ja verheven, goed en bloed voor het vaderland, voor het geluk, de vrijheid en de rust zijner medeburgers veil te hebben. Het is zelfs eene soort van martelaarschap, aan verminking, misschien aan den dood voor de rechtvaardige zaak en met eene zuivere meening zich bloot te stellen; zonder twijfel loont God mildelijk eene zoo verheven toewijding.

Maar wie zal bestrijden, dat wegens twee groote gevaren, waarin de soldaat bestendig verkeert, een ernstg onderzoek aan de keuze van zulk een levensstaat moet voorafgaan?

Openbaren zich in oorlogstijd te vaak verwildering, hardvochtigheid, wreedheid en overmoed, — in vreedstijd zijn gemak en genotzucht, lediggang en ruwheid nauwelijks minder grimmige vijanden voor iederen krijgsman in het bijzonder, dan de vijanden van buiten in het veld, in de sterkte of in het kamp.

En heeft de vrede, het kazerneleven, de omgang met ruwe, verdierlijkte kameraden, of wel met meer beschaafde, doch niet minder lichtzinnige, niet minder „geblaseerde,” aan ijdelheid en zinnelijkheid overgegeven lieden de zeden des jongen mans bedorven, — is het dan te verwachten, dat hij, wanneer de oorlog uitbreekt, plotseling een ander mensch zal worden, zich zal bekeeren, slechte gewoonten zal afleggen, het menschelijke opzicht met voeten treden, dat hij dan

met een rein hart de tallooze gevaren te ontmoet zal snellen, die hem dagelijks naar het leven staan en hem in een oogwenk voor den rechterstoel van den alwetenden, rechtvaardigen God kunnen voeren?

Nog grooter is een ander gevaar, dit namelijk, deel te nemen aan moord en onrechtvaardigheid. Er zijn, helaas! vorsten en machtoverders, die om de meest zelfzuchtige, afkeurenswaardige beweegredenen vreedzame naburen den oorlog aandoen, rechtmatige heerschers van hunne kronen berooven, zich geheele landen toeëigenen en over vreemde have beschikken, als hadden zij daarop een onbetwistbaar recht. Het is buiten kijf, dat ook hier gewetensvragen kunnen rijzen, wier oplossing even gewichtig als moeilijk is.

HOOFDSTUK XVIII.

HET KOOPMANSVAK.

Het is niet verboden, rijk te zijn, ook niet, naar eene onafhankelijke positie in de maatschappij te streven, voor zich en de zijnen de toekomst te verzekeren.

Het is slechts verboden, op ongeregelde wijze naar rijkdommen te streven, zich op ongeregelde wijze daaraan te hechten, ze op ongeregelde wijze te gebruiken. Eeuwig waar blijft het woord der H. Schrift: „Die zich moeite geven om rijk te worden vallen lichtelijk in de strikken van Satan;” en op eene andere plaats: „De wortel van alle kwaad is de hebzucht.”

De handelsstand streeft op de eerste plaats naar tijdelijk gewin; hierbij echter is een zuiver inzicht, is maat, zelfbeheersching en strikte rechtvaardigheid geboden. Wie zich voorneemt, dien staat te omhelzen, behoort in zich de over-

tuiging te vestigen, dat er grenzen zijn, grenzen door God afgebakend, welke men nooit en onder geen voorwendsel mag overschrijden.

Het gevaar ligt voornamelijk hierin, dat de koopman leeft van hetgeen hij verdient, en ruimer leeft, naarmate het hem gelukt, meer te verdienen, terwijl andere standen doorgaans meer of minder vaste inkomsten ter beschikking hebben, b.v.: door bedongen salarissen; en dergelijke inkomsten worden, meer dan die eens koopmans, vaker en meer verworven door geestesarbeid. De koopman heeft dus rechtstreeks gewin en bezit in het oog, terwijl b.v. de arbeid van een rechter, van een leeraar, van een geneesheer meer ideale zijden vertoont, hoewel zulk een arbeid ook tijdelijke voordeelen oplevert.

Het is waar: deze stand heeft iets aanlokkelijks. Terwijl andere standen meestal in eene zekere afhankelijkheid van hooger geplaatsten verkeer, is de koopman zijn eigen meester, wordt

niet met bevelen overstelpt, hangt niet af van eens gebieders gunst en luim. Daarbij biedt deze stand de grootste speelruimte voor natuurlijke bedrijvigheid en ondernemingsgeest. Daarom is het zeer raadzaam, dat gij, alvorens uwe keuze op dezen stand te vestigen, wèl onderzoeket, of gij zijt opgewassen tegen de gevaren van zeer ernstigen aard, welke u daarin bedreigen.

Te dikwijls bevindt men zich op de handelskantoren in het gezelschap van laatdunkende, hoogmoedige menschen, van ongeleerden, halfgeleerden of quasi-geleerden, die oneerbiediger en onvoorzichtiger over alles, zelfs over het heiligste spreken, naarmate hunne kennis daarvan geringer is.

Tegenover dezulken onbeschroomd voet bij stuk te houden en vrijmoedig voor zijne beginselen uit te komen, door hunne ijdele reden en wulpsche levenswijze niet te worden bedorven, — dit is geene kleinigheid, dit maakt eene rechtschapen inborst en een vast karakter hoog van noode.

HOOFDSTUK XIX.

HET PRIESTERSCHAP.

Zoo hoog als de ziel boven het lichaam staat, zoover als het bovennatuurlijke het natuurlijke overtreft, — in die mate verheven boven elken anderen stand is voor de Katholieken het heilig priesterschap. De priester spreekt recht; maar tot zijn rechtsgebied behooren de zielen: — hij bindt, hij ontbindt en is hierover slechts aan God en aan zijn geweten verantwoording schuldig. Hij kondigt wetten af, verklaart dezelve en dringt aan op hare getrouwe naleving; het zijn de wetten des Machtigen van Sinaï, wetten, die allen binden, zelfs de grooten en machtigen der aarde, zelfs de vorsten en koningen, — hen, die hier beneden zelf wetten geven. En hij opent het vooruitzicht op den Hemel, d. i. op de eeuwige heerlijkheid, voor dezulken, die 's Heeren wetgeving in

trouwe naleven; terwijl hij den rampzalige, die de goddelijke wetten overtreedt, zijns ondanks een blik doet slaan in den eeuwigen vuurpoel, de verschrikkelijke hel. Waar zetelt de aardsche rechter, die zijnen eischen zulk een nadruk kan bijzetten?

De priester is g e n e e s h e e r; maar de ziekten, die hij geneest, de wonden, die hij zalft, zijn zielsgebreken, en van de genezing, waartoe hij zijne hulp moet leenen, hangt geen aardsch welzijn, geen tijdelijk leven, geen lichamelijk sterven af, — maar het eeuwige leven, de eeuwige dood. De middelen dus, waarover hij beschikt, zijne geene artsendien, uit aardsche zelfstandigheden saamgesteld, — de kracht der wijding maakt hem tot „uitdeeler der geheimnissen van God:” — g e n a d e n zijn het, hemelsche geneesmiddelen, welke hij tot redding aanwendt; en zij, die door hem zijn behouden, zij, wien door hem het geestelijke leven is teruggeschonken, zij, wier zieleheil door hem is bevestigd en

versterkt, dezen verheugen zich in een geluk, oneindig veel grooter dan dat, hetwelk den lichamelijk genezene ten deel valt.

De priester is l e e r a a r ; hij verkondigt, hij verklaart het goddelijke Woord. Hij onderricht de kleinen en maakt hen bekend met de wetenschap des heils; hij ontwikkelt in den jongeling, in de jonge dochter, de kennis der verheven waarheden van onzen heiligen godsdienst; onophoudelijk treedt hij als leeraar op voor de volwassenen, hij richt zich tot armen en rijken, tot meesters en dienstbaren, tot grooten en kleinen; hij bevestigt de rechtvaardigen in de deugd, troost de bedroefden, ondersteunt de struikelenden, spreekt den vreesachtigen moed in, — heeft voor allen woorden des levens, heilzame lessen, en dit zoowel op den kansel en in den rechterstoel der boete, als in de school, aan het ziekbed en in het dagelijksch leven. En zijn woord is het woord eens „met macht bekleeden”, die

zijne zending van Boven heeft ontvangen, de hoogst gewichtige, hoogst moeilijke zending, den mensch voor God op te voeden.

De priester is strijder, strijder voor de eere Gods, strijder voor zijn bezit van- en zijn recht op de zielen, strijder voor de kostbaarste goederen der menschheid: de waarheid en de deugd. Hij beoorlooft de vijanden des Allerhoogsten: Satan, de wereld, de mensche-lijke bedorvenheid. Hij ontruikt de zielen aan Satans geweld, is een openlijk tegenstander van den geest der wereld, legt zich met de borst er op toe, de noodlottige macht der hartstochten te fnuiken. Wel-is-waar strijdt hij slechts met geestelijke wapenen: het gebed, het woord, het voorbeeld; maar het gebed des geloofs „dringt door de wolken,” het woord Gods is „scherper dan elk zwaard,” het voorbeeld der deugd is onwederstaanbaar. En zijne banier is het Kruis, dat Kruis, hetwelk eenmaal, na over alle vijanden te hebben gezege-

vierd, met verblindenden luister aan het firmament zal schitteren.

HOOFDSTUK XX.

VERHEVENHEID VAN DEN PRIESTER- LIJKEN STAAT.

Hebben de menschelijke belangen op de wereld hunne dienaars, ook de goddelijke moeten noodzakelijkerwijze de hunne hebben. Deze geroepen behartigers van de belangen Gods, van de bovennatuurlijke belangen in 't algemeen, zijn de priesters. Zij handhaven de rechten Gods op de menschheid, zij voeden haar op voor God, zij helpen haar, een bovennatuurlijk doel bereiken. Door hunne bemiddeling wordt dengenen, die de gerechtigheid zoeken, deel geschonken aan de vruchten van Christus' Verlossingswerk; zij verheffen onophoudelijk de handen biddend tot God, biddend

voor de menschheid in het onbloedige Offer van het Nieuwe Verbond, dat zij tot Godes eer en tot welzijn der menschen opdragen.

Het doel van het door Jezus Christus ingestelde priesterschap is: de voortplanting van het apostolaat, d. i. der zending van Christus-zelf, en de steeds hernieuwde opdracht van het hoogheilige Offer. Een bijzonder, door onzen Heer en Zaligmaker ingesteld Sacrament maakt hen bekwaam voor hunne verheven taak, een Sacrament, dat hun, volgens de leer der Kerk, een onuitwischbaar merkteeken inprent, dat zij ook hiernamaals behouden. Door de kracht van dit Sacrament storten zij in de harten der menschen de stroomen der sacramenteele genaden uit, en „bebouwen” die menschenharten, verwijderen het onkruid, beplanten, zaaien, verzorgen, oogsten, op last van den hemelschen Huisvader en om diens voorraadschuren te vullen.

Inderdaad, een „k o n i n k l i j k g e s l a c h t,” bekleed met eene volheid

van gezag, waarop geene andere staat kan bogen, arbeidend in een werkkring, waarin zich niemand anders beweegt, vervuld met macht en aanzien. Werp uw blik op het offeraltaar, gehuld in wierookwolken, omgeven door dienaren, biddenden, mede-offeraars. Daar staat de priester, bekleed met de heilige gewaden. Zijn woord doet den Zone Gods op den gewijden steen nederdalen; hij verandert het brood in het Lichaam, en den wijn in het Bloed des Zaligmakers. Den Allerhoogste neemt hij in zijn handen; hij spijst zich met zijn aanbiddelijk Lichaam en reikt Het daarna den geloovigen.

Nu eens zegent de priester het volk met het hoogheilige Sacrament; dan draagt hij Het in feestelijken optocht door de kerk, door de straten, of brengt Het als teerspijze naar een sterfbed.

En wederom ziet gij hem, hoog boven zijn volk, de Boodschap des Heils verkondigend. Alles hangt aan zijne lippen; gelijk eene bazuine schalt zijn

woord, hij werpt neder en richt op, ontroert en overreedt, dreigt en liefkoost, waarschuwt en bemoedigt. Op zijn roep verlaat de zondaar zijne dwaalwegen, ijlt de rechtvaardige vast besloten voorwaarts op de bane der volmaaktheid, droogt de bedroefde zijne tranen, richt de moedelooze zich op en stiert met nieuw vertrouwen den blik ten Hemel. Gesterkt in het geloof, met nieuwe hope gevoed, bevestigd in de liefde, verlaten de geloovigen de heilige plaats, wijden zich met nieuwen moed aan hunne dagelijksche bezigheden, streven ijveriger naar het gemeenschappelijke doel.

Een andere maal ziet gij hem, naar het voorbeeld van den goddelijken Kindervriend, tusschen de kleinen. Hij leert hun bidden, God liefhebben, het kwaad vluchten, het goede beoefenen; hij waarschuwt hen tegen de klippen, die hunne onschuld bedreigen, tegen de sirenenzangen der wereld; hij bereidt hen voor de eerste nadering tot het H. Sacrament van Boetvaardigheid, hij reikt

hun voor het eerst het Brood der Engelen, — en ook later blijft hij hun vaderlijke vriend en raadsman, hun gids en helper, en dit alles uit kracht zijner goddelijke zending en onder den goddelijken bijstand.

En nu de Rechterstoel der Boetvaardigheid: Daar ontsluiëren zich voor hem de hartsgeheimen. Daar buigt hij, de barmhartige Samaritaan, zich over de geplunderden, de zwaar, wellicht doodelijk getroffen en; hij giet olie in hunne wonden, laaft hen, tracht, hen in veiligheid te brengen. Daar bevrijdt de goede herder het arme schaapje uit de doornen, waarin het zich heeft verward; hij neemt het op zijne schouderen en draagt het vol vreugde terug naar den beschermen-den stal.

O ja! wanneer Satan en wereld met zooveel woede strijden tegen Altaar en Kansel, tegen Communie en Biecht, tegen priesterdom en priesterarbeid, dan weten zij, wat zij doen: zij bekampen het rijk Gods op aarde, zijne stedehouders

en dienaren, — zij strijden tegen God in de personen zijner plaatsbekleederen, in die van de herders zijner kudde.

HOOFDSTUK XXI.

VERANTWOORDELIJKHEID EN MOEILIKHEDEN DES PRIESTERSCHAPS.

Is de waardigheid van den priester hoog, de verantwoordelijkheid, die zijn staat meebrengt, is uitermate zwaar. „Veel zal worden gevraagd van hem, wien veel is toevertrouwd.” Het kan niet worden geloochend: 's priesters verantwoordelijkheid drukt loodzwaar op zijne schouderen.

Daar de priester op bovennatuurlijk terrein werkt, is het nadeel, door zijn plichtverzuim aangericht, zoowel als het goede, door zijn ijver tot stand gebracht, onberekenbaar groot; immers, de eere van God en het eeuwig geluk van den

naaste zijn op het nauwst met zijn arbeid, met de grootsche taak, hem toevertrouwd, verbonden.

Hoe rein van hart moet degene zijn, die dagelijks het Altaar beklimt, om het hoogheilige Offer op te dragen, het Lichaam van den God-Mensch te nuttigen en anderen met die Hemelspijze te voeden! Hoe vlekkeloos moet de wandelaar van dengene zijn, die, op den kandelelaar gesteld, der geheele parochie een voorbeeld moet wezen, van den kansel af door den ernst van zijn woord de ondeugd moet beoorlogen, den lof der deugd welsprekend verkondigen! Hoe wars van alle zelfzucht moet degene zijn, die, omringd door een wereld van koud égoïsme, het voorbeeld van christelijke zelfverloochening en offerwilligheid moet geven, die, slechts levend voor de hem toevertrouwd, moet trachten, „allen” — kleinen en grooten, zwakken en sterken, geleerden en onwetenden — „alles te worden, teneinde allen voor Christus te winnen!” Hoe

groot moet het hart des priesters zijn, dat niemand mag buitensluiten, zelfs niet den meest ellendigen, meest ondankbaren, meest hardvochtigen zondaar!

Hierbij komt de strenge eisch der maagdelijkheid, de last van het verplicht breviergebed en het niet als gering te beschouwen gevaar, aan het biechthooren en den omgang met lieden van alle soort verbonden.

Werp ook een blik op de vele moeilijkheden, die priesters, welke hun ambt getrouw vervullen, zich moeten getroosten. Door lichamelijke inspanning en kommer des geestes worden moed en volharding van den priester te dikwijls op zware proef gesteld.

De moeiten van altaar- en ziekendienst, van het biechthooren enz.; de inspanning van kansel en school; de hatelijkheden, waaraan zich de beste priester niet kan onttrekken, — vooral in onzen tijd, die, afkeerig van elken positieven godsdienst, meer in 't bijzonder aan het katholieke priesterdom dood en verderf schijnt te

hebben gezworen, — dat alles mag niet als onbeduidend worden aangezien. En wanneer Christus-haat en despotisme tegen de Kerk buitengewone stormen ontketenen, — welk eene mate van onverschrokkenheid en wijsheid, welk een onwrikbaar geloof, welke eene vaste hoop, welk eene vurige liefde heeft dan de priester van noode, om niet alleen zichzelf boven den vloed der ongerechtigheid te houden, maar om ook, een onwankelbaren, zich hoog boven de branding verheffenden vuurtoren gelijk, den welgezinden een vertrouwbaar richtpunt te wezen!

Dan, den priester van goeden wille zijn groote en ontelbare geaden voorbehouden; hij toch is de „gezant Gods,” het werktuig van den Christus om zielen te redden, hij is de uitverkorene, toegerust met de volheid eener hemelsche macht. De waarlijk geroepene behoeft dus niet te schromen; want hem is eene „goede, eene volle, ja eene overvloeiende mate” van hemel-

schen troost en hemelschen genadebijstand beloofd. Is de staat verheven, van beslissenden invloed op het eeuwige lot der zielen, hangt voor de eere Gods en voor het ware heil der menschheid zooveel van den priester af, — dan kunnen wij ons ook de genade van staat slechts voorstellen als eene buitengewoon rijke en vruchtbare, als eene aan 's Heeren goedheid, wijsheid, heiligheid en mildheid beantwoordende hulp van Boven.

HOOFDSTUK XXII.

VOORWAARDEN TOT HET PRIESTERSCHAP.

Wèl is God almachtig, wèl kan Hij ook „uit steenen kinderen Abrams verwekken”; maar de gewone loop der dingen en de beschikkingen der Voorzienigheid, die wij zoo vaak kunnen waarnemen, overtuigen ons van de nood-

zakelijkheid van zekere eigenschappen, in welker ontstentenis door God slechts bij uitzondering op andere wijze wordt voorzien.

Op de eerste plaats is zekere mate van talent en bekwaamheid noodzakelijk. Onze eeuw is prat op wetenschap en beschaving; des te minder kan de priester, die in de uitoefening van zijn ambt dikwijls met de zoogenaamde beschaafde standen in aanraking komt, ware beschaving, echte wetenschap ontberen. Maar om die te verwerven zijn talenten noodig, en moet men zich op offeringen getroosten, die van ernst, goeden wil en taaie volharding getuigen. En daar het gebied der heilige wetenschappen zeer uitgebreid is, moeten vlijt en arbeidskracht in die mate aanwezig zijn, welke recht geeft tot het vertrouwen, dat men zich ook na de eigenlijke studie jaren niet aan eene trage rust zal overgeven, maar in stede daarvan voortdurend trachten, de verkregen kennis te behouden en te vermeerderen.

Op de eerste plaats echter moet het zedelijk karakter van de doorleefde jongelingsjaren bij de keuze van den priesterlijken staat in aanmerking komen. Wèl is er geen misstap, die niet kan worden uitgeboet, geene hartewonde, die zich niet laat heelen, geene zielekwaal, waarvan men niet genezen kan; wien echter is het niet bekend, dat het vroege afdwalen van de paden der onschuld, en vooral ook het langdurig omzwerfen op de wegen der ondeugd sporen achterlaten, die niet gemakkelijk verdwijnen, litteekenen, die telken reize tot wonden dreigen open te breken? O gij, die het grootsche verlangen met u omdraagt, eenmaal de treden van het Offeraltaar te bestijgen, hoed uwe onschuld, wanneer gij u nog in haar bezit moogt verheugen! breek ijlings met de zonde, wanneer zij u reeds met hare banden omknelt! louter uw hart, verander uwe zeden, werp af het slijk van schandelijke gewoonten; — hoe zoudet gij anders kunnen ingaan tot het heiligdom

des Lams, „tot het altaar van den God, die uwe jeugd verblijdt?”

Eindelijk zijn de beweegredenen, waardoor een jongeling tot de keuze van den priesterlijken staat wordt genoopt, van het hoogste gewicht, van den meesten invloed. Hoe zuiverder het inzicht is, des te zuiverder de roep. Hoe meer zelfzuchtig en aardsch, hoe minder edelmoedig de beweeggrond, des te onreiner, des te minder vertrouwenswaardig, des te bedenkelijker en gevaarlijker het besluit, waaraan men, geheel ten onrechte, den naam van „roeping” durft geven. Buiten kijf heeft een ieder het recht, naar stoffelijke welvaart te streven, en zich een werkkring af te bakenen, die hem, ook voor de toekomst, een onafhankelijk bestaan verzekert; maar het is aan geen twijfel onderhevig, dat in evenredigheid van het geestelijke belang, aan den te kiezen levensstaat verbonden, in evenredigheid van het denkbeeld, dat aan dien staat ten grondslag ligt, in evenredigheid van de zedelijke eischen,

welke hij den jongeling stelt, een hooger inzicht, eene dieper gevoelde boyennatuurlijke beweegreden noodzakelijk is.

Laat u dus niet door baatzuchtige verwanten dien verhevensten aller staten opdringen; bewaar uwe volle vrijheid. Gij-zelf echter moet dien heerlijken en invloedrijken, maar tevens zoo heiligen en moeilijken staat geenszins beschouwen van de weinig verheven zijde van het levensonderhoud; verhef u tot beweeggronden, tot inzichten, u en den verheven roep, waaraan gij denkt, waardig.

Nog minder moet gij schromen voor de bekrompen omstandigheden, waarmede priesters vaak te kampen hebben. Wees grootmoedig, en denk aan Hem, die van Zich-zelf getuigde: „De vossen hebben hunne hollen en de vogelen hunne nesten, — maar de Zoon des menschen bezit niets, waarop hij zijn hoofd kan nederleggen!”

HOOFDSTUK XXIII.

VOORRECHTEN VAN HET H. PRIESTERSCHAP.

„Hoe groot,” zingt de koninklijke harpenaar, „is de zoetheid, o Heer, waar mede Gij dezulken, die U vreezen, overstroomt!” Dit woord is vooral toepasselijk op den priester, door zijn verheven staat in de onmiddellijke nabijheid des Zaligmakers gebracht, en door de H. Wijding en het dagelijksch ontvangen van 's Heeren Lichaam zoo nauw met Jezus vereenigd. De priesters zijn het, wien, om zoo te spreken, de rijkste genaden uit de eerste bron onophoudelijk toevloeien. Zij, de uitverkorenen, zijn het, op wier hoofden de dauw van goddelijke vertroosting zich het eerst nederlaat.

Mits zij hun best doen, waardige priesters te zijn, worden zij door God met bijzondere hemelgaven verrijkt, daar zij den anderen menschen met raad

en onderrichting, met troost en hulp van elke soort ter zijde moeten staan en zoo den naaste mededeelen van hetgeen zij-zelf hebben ontvangen.

Onder de middelen tot zelfheiliging en de bronnen van troost en zegen staat het dagelijksch ontvangen van het allerheiligste Lichaam en Bloed des Heeren bovenaan. De Eucharistie is het middelpunt van geheel het priesterlijk leven. Zich-zelf steeds waardiger te maken om den God-Mensch te ontvangen; uit de dagelijksche Communie steeds grooter nut te trekken; de dagelijks terugkeerende voorbereiding en dankzegging te vereenzelvigen met den arbeid van geheel den dag; de geloovigen behoorlijk tot deelname aan dien goddelijken Liefdedisch voor te bereiden; de eenen van hunne zonden te ontslaan, de anderen tot ijver en vurigheid op te wekken, „opdat zij allen U kennen, den waren God en Dengene, Dien Gij hebt gezonden, uwen Zoon,” — welk eene heerlijke taak, welk een grootsche arbeid!

En de vele andere heilige ver-
richtingen, — hoe verheffen zij het
gemoed, in welke mate zijn zij vrucht-
baar voor de ziel!

En hoe dikwijls wordt de priester
door zijn ambt naar de lijdenssponde
gevoerd en naar die kleine, enge groeve,
welke den mensch tot laatste ruststede
moet dienen!

Daar wordt in 's priesters geest menige
heilzame gedachte opgewekt; daar wordt
hij gesterkt in zijn besluit, aan de ijdel-
heden der wereld te verzaken en Gode
alleen, den Onvergankelijke, steeds vol-
maakter toe te behooren. En de diepe
blik, dien de priester zoo vaak in goede
en slechte harten werpt, — hoe leerrijk
is hij, hoe geschikt om 's priesters dank-
baarheid jegens Dengene, die hem heeft
geleerd, de deugd lief te hebben, en
die hem zoo krachtige middelen biedt,
om er in te volharden, levendig te
houden!

Een arbeid, verhevener dan die des
priesters, is niet denkbaar. Die arbeid

toch beoogt het heil der *zielen*. En eene *ziel*, en ook slechts *éene*, — wie berekent heur waarde? Geschapen is zij naar Gods evenbeeld; Christus' Bloed is op haar nedergedruppeld; Gods Zoon, de Eeniggeborene des Vaders, heeft onbeschrijfelijke smarten geleden, om haar vrij te koopen. De verschijning van Christus in dit dal der tranen, zijn leven en zijn lijden, zijn zweet en zijn bloed, de grondvesting van de stede des heils, de Kerk, — alles heeft de zaligheid der zielen tot doel, — en aan die zorgen des Verlossers neemt de priester een werkzaam deel. O welk een grootsch, welk een verheven, welk een begeerenswaardig ambt!

HOOFDSTUK XXIV.

DE KLOOSTERLIJKE STAAT.

Nog moet gerept worden van een staat, die een geheel buitengewoon karakter

draagt, en uit dien hoofde slechts de staat van betrekkelijk weinigen zijn kan. Tot den weg der geboden zijn allen geroepen, en welken staat iemand kiezen moge, dien weg moet hij bewandelen, de geboden Gods moet hij onderhouden. Van dien weg mag geen redelijk schepsel afdwalen, wil het zijn einddoel bereiken.

Maar Hij, die op aarde kwam, opdat wij „het leven zouden hebben en steeds overvloediger,” Hij toonde grootmoedigen zielen nog een hooger doel. Door woord en voorbeeld gaf hij haar den raad, alle stoffelijke goederen, ja zich-zelf Gode ten offer te brengen. „Wilt gij volmaakt zijn, ga dan heen, verkoop alles, wat gij bezit, en geef het den armen, en kom en volg Mij!” ; — indien gij *wilt*...”

Deze vrijwillige, niet geëischte, slechts aanbevolen afstand geschiedt door de geloften van armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid, welk iemand in een religieuze orde of congregatie, door de

Kerk goedgekeurd, aflegt. Door de vrijwillige armoe doet de kloosterling afstand van alle eigendomsrecht en van elk gebruik van tijdelijke goederen, dat op de uitoefening van het eigendomsrecht zoude gelijken. Ten minste verzaakt hij aan elk onafhankelijk eigendomsrecht en aan elk willekeurig gebruik van wat het zijn moge.

De evangelische zuiverheid verzaakt niet slechts, uit kracht eener nadrukkelijke belofte, aan al hetgeen met de lieflijke deugd der Engelen in strijd is, -- zij verbindt zich ook, in volmaakte zuiverheid buiten den huwelijken staat te leven, opdat de ziel God alleen tot Bruidegom kieze en Hem onverdeeld toebehoore.

De volmaakte gehoorzaamheid onderwerpt zich, ook in dingen, waarvan door de goddelijke wetten de beslissing aan de menschelijke vrijheid is overgelaten, aan den wil en het goedvinden der bestierende geestelijke overheid, in wie zij de plaatsbekleedster van God ziet.

Te allen tijde zijn er in de Kerk van Christus jongelingen en maagden geweest, die, aan de roepstem der genade gehoor gevende, der wereld den rug toekeerden en zich in de schaduw des Heiligdoms terugtrokken. Eenigen hunner hadden smartelijke ondervinding opgedaan: zij hadden zich hunne onschuld laten ont-rooven, waren, misschien reeds vroeg, van het reine pad der deugd afgeweken en dwaalden, korteren of langeren tijd, op wegen, die geenszins naar de poort des Hemels voeren; zij meenden nu, in den kloosterlijken staat, den staat van zelfverloochening, boete te moeten plegen voor die bittere smart, den „God hunner jeugd” aangedaan; zij wilden Gods belee-digde Majesteit herstel geven voor het bedreven onrecht; zij wenschten vurig, eene veilige haven te bereiken, waarin de stormen van buiten hen niet meer konden deren. — Anderen waren geroerd door het voorbeeld des Zaligma-kers: Jezus — arm, maagdelijk, gehoor-zaam; Jezus — gekweld, vervolgd,

gekruisigd — uit vrijen wille, te onzer liefde, — dat ging hun ter harte; diep ontroerd spraken zij: „Hij heeft mij liefgehad en zich voor mij geslachtofferd,” — wat zal ik voor Hem doen? hoe den God mijner jeugd zooveel liefde vergelden, hoe zijn voorbeeld volgen? En zij hebben der wereld en alles, wat deze hun bood of bieden kon, vaarwel gezegd om in Christus' voetspoor te treden. Nog anderen dorstten naar de volmaaktheid; zij wenschten alle hinderpalen op den weg ter zaligheid te verwijderen, en zij verbraken duizend banden, opdat hunne ziel ongehinderd konde opstijgen tot God, haar hoogste goed en éénige liefde, om in Hem ruste en zoetheid te vinden.

En wie zal zich vermeten, zulke oogmerken te laken, zulke personen van overdrijving te beschuldigen? De wereld heeft hare vrienden, hare minnaars en aanbidders, hare slaven en huurlingen, — waarom zou niet de Koning der Koningen, de Heer der glorie,

zijne onderdanen, zijne kampioenen, zijne ridders hebben?

Hij, die meent, in zich een roep tot den *kloosterlijken staat* te vernemen, moet zich rijpelijk over een stap van zooveel gewicht beraden; immers, de kloosterlijke staat is een staat van opoffering, die, uit kracht der heilige geloften, zware plichten oplegt. Edoch, „de arm des Heeren is niet verkort,” en hij, die ernstig wil, „kan alles in Dengene, die hem sterkt.” En waarom zoude het niet in de plannen der Voorzienigheid liggen, juist in onze eeuw, de eeuw van genotzucht en verwijfdheid, van koud égoïsme en openbare goddeloosheid, van hoogmoed en valsche vrijheid, der wereld voorbeelden te stellen van grootmoedige zelfverloochening, van belangelooze toewijding, van de edelste liefde tot God, — voorbeelden, zoo niet ter navolging, dan ter beschaming?

HOOFDSTUK XXV.

HET „BESCHOUWENDE” KLOOSTERLEVEN.

Door de oudste kerkelijke schrijvers worden de heilige vrouwen *Martha* en *Maria* als voorbeelden van het werkzame en beschouwende leven aangezien. *Martha* namelijk vervulde jegens den Zaligmaker de huishoudelijke plichten der gastvrijheid, terwijl *Maria* aan zijne voeten zat en met gretig oor de leere des heils opving. Zoo bestaan er in het religieuze leven twee richtingen: òf de kloosterling houdt zich schier uitsluitend met de heiliging van zich-zelfen bezig, voornamelijk door het gebed — gemeenschappelijk in het koor, of alleen in de plechtige stilte der cel verricht — òf hij wijdt zich aan het lichamelijke en geestelijke welzijn van den evenmensch, en verliest tegelijkertijd zich-zelf en het te bereiken doel, de christelijke volmaaktheid, geenszins uit het oog.

De contemplatieve, dat is beschouwende orden houden zich zooveel mogelijk van de wereld afgezonderd, leven ver van het maatschappelijke gewoel en zoeken de eenzaamheid, om in de zoete ruste van gebed en overweging niet te worden gestoord.

In zulke kloosters worden de kerkelijke diensten met luister gevierd; dag en nacht wisselen zich koorgebeden af met private oefeningen van godsvrucht. In vele dier kloosters wordt zeer strenge lichamelijke boetvaardigheid gepleegd, om eigen en vreemde misslagen uit te wisschen, om de heerschappij des geestes over het lichaam te handhaven, om de ziel steeds meer te louteren en van het aardsche af te trekken, om tenminste eenige druppelen uit den lijdenskelk van Jesus te nuttigen.

Maar ook de wetenschap vindt in de eenzaamheid der kloostercel een veilig tehuis. Hoe minder tijd de kloosterling met de wereld verliest, des te meer kan hij aan overweging, arbeid en studie

wijden. In de nauwe cel bloeit de zelfkennis en de kennis van God, maar ook de kennis van andere dingen; voor de wetenschap toch is niets meer vruchtbaar, dan vrij-zijn van materieele zorgen, dan stil nadenken en ongestoord vorschen.

Mocht de Heer u tot zulk eene orde roepen, vestig dan uwe keuze op eene vereeniging, op een huis, waar de regel in zijn geheel omvang ernstig wordt nageleefd.

Liever geen kloosterling, dan een wekelijk, traag, wereldsgezind religieus; niet de pijn maakt den monnik, doch het leven.

Men treedt in het klooster, om aan de wereld te ontsaan; vindt gij ze binnen de muren des kloosters terug, dan ware het beter, zijn drempel niet te overschrijden.

HOOFDSTUK XXVI.

HET KLOOSTERLEVEN.

Christus' Kerk gelijkt die koninklijke vrouw, van wie in Psalm 44 wordt gezongen: dat zij „bij den troon, aan de rechterhand des Allerhoogsten staat, pronkend in gouden tooi en veelkleurig gewaad.” Het behaagde God, eene groote verscheidenheid van orden in het leven te roepen, eenerzijds om te voorzien in de tallooze moreele en fysieke behoeften van tijden en menschen in 't algemeen, anderzijds opdat ook denzulken, die een roep tot het kloosterleven ontwaren, overeenkomstig hunne persoonlijke neiging de keus zoude vrij staan.

Heeft men geen recht, hen te laken, die eene wereld van boosheid vlieden, die zich in de eenzaamheid gaan verbergen, om daar, slechts bedacht op hunne zaligheid, hunne volmaking,

in gebed, arbeid en boetpleging hun leven te slijten; moeten hun de zware offers, die zij voortdurend brengen, hoog worden aangerekend, — prijzenswaardig vooral is het, niet slechts aan de wereld te verzaken, niet slechts met onverdrotten ijver naar eigen volmaaktheid te streven, maar zich ook met de borst op het zieleheil van anderen toe te leggen, door practische, opofferende naastenliefde uit te blinken.

De heilige Thomas van Aquino aarzelt niet, die orden als volmaakter en meer overeenkomstig het levensdoel van den Zaligmaker aan te duiden, welke, in den geest der regelen, zonder nadeel voor den plicht der zelfheiliging, den even mensch op het pad ter zaligheid hulpvaardig de hand reiken. Zulke orden en congregatiën vindt men in groot aantal; de eene wijden zich, onder goedkeuring van de geestelijke overheid en binnen de grenzen, door een veeltijds beproefden regel afgepaald, aan de missiën onder de heidenen; — andere

aan het missiewerk onder de christenen, aan het onderwijs en de opvoeding der jeugd, aan het heilig predikambt, aan de zielzorg (vooral in de groote steden), aan het bestier van godvruchtige vereenigingen, aan de ziekenverpleging enz.

Wel-is-waar behoort in schier alle parochiën de eigenlijke juridictie aan den wereldlijken priester, en is de gewone zielzorg niet rechtstreeks de aangewezen taak van den religieus; maar, o God, hoe talloos zijn de geestelijke nooden van het menschdom! hoe ontoereikend is in menig land, in menig diocees het aantal seculiere priesters! hoe wenschelijk eene buitengewone hulp, welke bovendien het voordeel eens heiligen wedijvers biedt, „een schouwspel voor Hemel, Engelen en menschen!” O ja, waar ijverige wereldlijke en religieuze priesters eendrachtig werken, waar zij elkander den arbeid verlichten, waar zij als bondgenooten den strijd tegen den geest der wereld en tegen den helschen erfvijand aanbinden, — daar

trumpheert de zaak van den Christus, daar bloeit immer frisch het kerkelijk leven, daar ontplooit zich de banier des Heiligen ter weldoende heerschappij.

En wordt niet juist door den gloeienden haat, met welken ongeloof, ketterij, tyrannieke willekeur en ruw geweld de religieuze orden vervolgen, op de eerste plaats die, welke zich aan het onder-richt en de opvoeding der jeugd wijden, een schitterend getuigenis afgelegd van het onmiskenbare gewicht dier instellingen, van het vruchtbare heurs arbeids? En is het nut dier orden en congregatiën onbetwistbaar, wordt dat nut door vrienden met blijdschap en trots, door vijanden tegen hun wil en met bitterheid erkend, — zal het dan niet in de raadsbesluiten der Voorzienigheid liggen, ook dien instellingen door verwekking van nieuwe roepen de krachten te schenken, noodig ter bereiking van haar zegenrijk doel?

HOOFDSTUK XXVII.

BUITENGEWONE WEG, LANGS WELKEN
IEMAND TOT DE KENNIS VAN DEN
TE KIEZEN LEVENSTAAT KAN
GERAKEN.

Heeft God, de Heer, het recht, te eischen, dat wij ook in betrekking tot de keuze van een levensstaat handelen overeenkomstig zijn heiligen wil; kan, ja moet Hij van ons vorderen, dat wij bij de regeling eener zaak van zoo hoog gewicht Hem raadplegen, — dan volgt hieruit blijkbaar, dat wij op eenige wijze tot de kennis van zijn wil kunnen geraken.

Hoe zal ik weten, spreekt gij, tot welken staat ik ben geroepen? Gaarne zoude ik dien staat omhelzen, welken de Voorzienigheid mij voorbeschikt, — konde ik hieromtrent zekerheid erlangen.

Gods almacht heeft ons uit het niet

te voorschijn geroepen. Voor die almacht is het gemakkelijk, zich aan ons, de schepselen, duidelijk te openbaren, op ons verstand en onzen wil invloed uit te oefenen, opdat, zonder ietsel onzer vrijheid, de inzichten van God in ons behoorlijk worden vervuld.

Het antwoord op de vraag: „hoe kan ik weten, welken staat de Voorzienigheid mij voorbeschikt?” luidt derhalve: God kan mij langs buitengewonen of langs gewonen weg tot de kennis van mijn roep doen komen.

Buitengewoon ware die weg, indien het God behaagde, mij schier door een wonder zijn heilig oogmerk nopens mij te doen begrijpen, of indien Hij eene gebeurtenis liet voorvallen, die op getuigen of betrokkenen zoo machtig werkt, dat de wil op bovennatuurlijke wijze naar eene bepaalde richting wordt gedreven. Onze Heer en Meester richt zijne schreden naar *Levi's* tolhuis; „Kom, en volg Mij, spreekt zijn mond, — en *Matheus* staat op en sluit zich bij Jesus

aan. In grimmige woede ijlt *Saulus* naar *Damascus*; doch 's Heeren genade volgt hem op den voet en maakt hem tot een Paulus, den grooten Apostel der volkeren. *Aloysius van Gonzaga* is 15 jaar en eenige maanden oud; op het feest van Maria-Hemelvaart, onmiddellijk na zijne Communie, meent hij eene stem te hooren, die hem toeroept: „Treed in de Societeit van Jesus, en spreek daarover met uw biechtvader.”

Omstreeks het jaar 1588 leefde te Napels een voornaam jong priester, *Ascanius Caraccilo* genaamd; te dien tijde droeg *Joannes Augustinus Adorno* het denkbeeld met zich om, eene nieuwe vereeniging van geestelijken te stichten, die het beschouwende leven met het werkzame zouden verbinden.

Hij wendde zich te dier zake tot een met hem bevriend kanunnik te Napels, en op zijne beurt richtte zich deze tot zekeren *Ascanius Caracciolo*, een geheel ander persoon, dan hooger genoemde en niet eens met hem verwant. Door eene

verwisseling van personen kwam de brief des kanunniks in handen van den eerstgenoemden *Ascanius Caracciolo*. Deze meende, hierin de openbaring van Gods wil te zien, sloot zich aan bij *Adorno* en den Kanunnik, werd medestichter van de „*Clerici regulares minores*” en legde 9 April 1589 de plechtige geloften af, waarbij hem de naam *Franciscus* werd gegeven. Later is hij generaal der orde geweest en stierf 4 Juni 1608 in geur van heiligheid. Pius VII heeft 24 Mei 1807 *Franciscus Caraccilo* plechtig onder het getal der Heiligen opgenomen.

Hoewel „bij God niets onmogelijk is,” mag toch niemand op eene zoo buitengewone openbaring van zijn wil rekenen, ja zelfs niet op die plotselinge ingevingen van Boven, welke, eene bliksemstraal gelijk, volmaakt helder, onmiskenbaar duidelijk den weg aangeven, dien wij hebben in te slaan.

Het is veeleer Gods wil, dat een ieder door eigen nadenken, door zoeken en

bidden het eindelijk zoover brenge, dat hij met overtuiging kan spreken: „ik geloof, tot dezen staat geroepen te zijn.” Dit is inderdaad de gewone, een ieder geboden weg.

HOOFDSTUK XXVIII.

GEWONE WEG, OM DEN TE KIEZEN LEVENSSTAAT TE LEEREN KENNEN.

Slechts zelden behaagt het God, op schier wonderbare wijze den mensch bij de keuze van een levensstaat vóór te lichten; doorgaans moet men, om 's Heeren wil te leeren kennen, de natuurlijke middelen aanwenden, die onder het bereik van een ieder staan en waarvan het gebruik genoegzame zekerheid verschaft. Die middelen zijn: nadenken, gebed en den raad van wijze, ondervindrijke lieden.

Verlangt gij den wil Gods in zake

de keuze van een levensstaat te leeren kennen? Draag dan zorg, dat uw geest en uw hart voor de inwerking van Boven genaakbaar zijn.

Dat uw geest gelijke op de welgeslepen lens, die elke lichtstraal weerkaatst en het beeld van elk voorwerp, dat zich binnen haar lichtkring bevindt, opneemt. Zoo moet onze geest voor het licht van Boven ontvankelijk zijn, dat licht als 't ware gretig opzuigen.

Dat uw hart op de teedere snaar gelijke, die zich gemakkelijk in de juiste stemming laat brengen en zich tot een zuiveren toon laat dwingen.

Het gelijke der bloem, welke, des daags te zeer aan de schroeiende zonnehitte blootgesteld, den kleinsten dauwdruppel begeerig en dankbaar opneemt. Het gelijke op het was, door warmte kneedbaar gemaakt, in de hand des kunstenaars, die het zonder moeite den gewenschten vorm geeft. Zoo moet ons hart zich geheel aan de werking der genade overleveren.

Aldus inwerkende op het hart van den mensch, laat God hem niettemin zijne volle vrijheid; het redelijk schepsel gebruikt die vrijheid, wanneer het den alwijzen, algoeden Vader, wien ons heil zoozeer ter harte gaat, den meest weldadigen invloed laat uitoefenen. Insteede van die goddelijke inwerking te belemmeren, moet de mensch haar bevorderen, zooveel in zijn vermogen staat.

En de vrucht onzer medewerking is, in de meeste gevallen, die moreele zekerheid, welke ten slotte uiting vindt in de woorden: ik geloof vast, dat God mij dezen staat heeft voorbeschikt, dat ik hiertoe ben geroepen.

HOOFDSTUK XXIX.

NOODZAKELIJKE STEMMING.

Zoo ooit, dan bij de keuze van een levensstaat, moet ons hart op de zuivere balans gelijken, wier tong, vóór dat

in een harer schalen gewicht wordt gelegd, noch naar deze, noch naar gene zijde overhelt. Dusdanig moet onze wil zijn in betrekking tot datgene, wat onze Heer en Gebieder voor de toekomst met ons voorheeft.

Deze gelijkmoedigheid in het algemeen is noodzakelijk voor ons geluk: Door God en voor God geschapen, moeten wij hier-beneden al hetgeen te onzer beschikking staat gebruiken als middel, om het eenig noodzakelijke te bereiken. Slechts één ding kan hier gewicht in de schaal leggen: voert dit of dat werkelijk naar het einddoel? En het geleidt mij onfeilbaar tot het doel, wanneer het mij door God als middel is aangewezen en door mij behoorlijk wordt gebruikt.

Voor al echter bij de keuze van een levensstaat is deze gelijkmoedigheid hoog van noode. De staat is of een middel, of een hindernis ter zaligheid, naar gelang hij ons door God al of niet is voorbeschikt. Wat konde het u, bijvoorbeeld, baten, voor den drang van onbe-

zonnen, zelfzuchtige verwanten te zwichten, of op andere wijze met onedele bedoelingen den geestelijken staat te omhelzen, wanneer gij eindelijk daarin en daardoor te gronde gaat en uwe ziel verliest? Anderzijds, wat konde het u baten, een weelderig, onbezorgd leven te hebben geleid, misschien eer en roem met breede teugen ingezwelgd te hebben, wanneer Gods Voorzienigheid u eene plaats in de eenzaamheid had voorbeschikt, wanneer Hij het offer van geheel u-zelfven had begeerd? Wees dan grootmoedig, laat God beslissen en volg alleen zijn roep.

De weegschalen uws harten zijn eerst dan betrouwbaar, wanneer gij denkt: ik wil slechts datgene, wat God wil; aan Hem laat ik alles over; ik ben te eenenmale bereid, den staat te omhelzen, dien het zijner wijsheid en liefde zal behagen, mij aan te toonen. Geen menschelijk middel om te geraken tot de kennis van den staat, waarin ik het ware geluk kan vinden, zal door mij worden verzuimd;

maar de beslissing wacht ik van God en vurig bid ik Hem, mij voor te lichten bij de keuze van een levenspad. En in den staat, dien God mij wil aantoonen, zal ik, met de hulp zijner genade, naar eisch mijn plicht vervullen.

HOOFDSTUK XXX.

ONDERZOEKEN.

God heeft ons verstand gegeven, opdat het, als eene fakkel, onzen wil zoude voorlichten. Wij moeten ons van het verstand bedienen, zoowel om nopens den staat, door ons te omhelzen, zekerheid te erlangen, als om naar eisch te beantwoorden aan de plichten, door dien staat opgelegd, plichten, die wij steeds beter moeten leeren kennen. Dit natuurlijk licht, geleid en gesterkt door het bovennatuurlijke, zal, wanneer wij het niet beletten, voor ons te schijnen,

helder genoeg den levensweg bestralen, die ons, overeenkomstig den wil van 's Heeren Voorzienigheid, tot het doel onzer reize, tot het eeuwige Vaderland moet voeren.

Handel dus met rijp beraad, gij, die een levensweg moet kiezen, en voor wien de ure der beslissing is gekomen; wik en weeg, beproef en onderzoek. Treed in overleg met u-zelfven; spreek: dat ben ik, dat is mijn aanleg, daartoe ben ik geneigd, zóó is mijn verleden, deze staat legt deze reeks van plichten op, gene die; hier dreigen deze, daar gene gevaren. De staat moet voor u een kleed zijn, hij moet u passen; hij moet u dekken, beschutten, sieren.

De staat moet voor u een weg tot het einddoel zijn, een zoo kort mogelijke, zekere, veilige weg.

Onderzoek uw verleden. Het is niet onverschillig, of uw leven rijk is geweest aan beroeringen, dan wel kalm is heen-gevloden. Hoe vroeg reeds en in welke mate leed ik schipbreuk? Welke harts-

tochten kregen in mij de overhand? Van welke zijde dreigt mij het meeste gevaar? Welken invloed oefent de wereld op mij uit? In welke mate bezit ik zelfstandigheid? In hoe verre mag ik op mijn karakter bouwen?

Onderzoek uw aanleg. Die staten, waartoe mij de noodige bekwaamheid of de materieele mogelijkheid ontbreekt, komen natuurlijk niet in aanmerking. Waar in heb ik mij tot dusver onderscheiden? In welken tak der wetenschap gevoel ik mij het best tehuis? Welke is, te dezer zake, mijne neiging? Waarin mag ik hopen, eene bevredigende toekomst te zullen vinden?

Onderzoek de verschillende staten, ambten of beroepen, tot welke gij u eenigermate voelt aangetrokken. Van welk belang voor de algemeene welvaart is de loopbaan, waarvoor ik genegenheid meen te ontwaren? Welke plichten legt zij op? En eindelijk: de staat, die mij behaagt — en ik; want *ik* moet in dien staat mijn leven door-

brengen. Deze staat — en mijn verleden? mijn aanleg? de gesteltenis van mijnen geest en mijne ziel? Laat ik het niet vergeten: wel kan men in iederen staat zalig worden; maar geenszins zal het iedereen in elken staat even gemakkelijk vallen, den Hemel te verwerven. Hoe velen zijn in den maagdelijken staat behouden gebleven, die in het huwelijk hunne zaligheid verwaarloosd zouden hebben, — en omgekeerd!

Hoe velen hebben in den geestelijken staat het geluk gevonden, die in de wereld waren ten gronde gegaan; en ook het tegendeel is ontwijfelbaar menigmaal voorgekomen.

Zulk gebruik moeten wij, naar Gods wil, bij de keuze eener loopbaan van ons verstand maken: wij moeten nadenken, rijpelijk overwegen, met ootmoedig en volgzaam hart, opdat het licht van Boven ons met genoegzame helderheid bestrale.

HOOFDSTUK XXXI.

ZICH LATEN RADEN.

Tot de menschelijke middelen, om in de keuze van een staat niet te falen, behoort ook de hulp van wijze, belangelooze, welmeenende lieden.

Men vindt ongeroepen raadgevers. Dit zijn op de eerste plaats dezulken, die van het gewicht der keuze van een levensstaat, van den nauwen samenhang dier keuze met het zieleheil, met de eeuwigheid, geen begrip, ja nauwelijks eenig vermoeden hebben. Waarom vraagt gij zulken menschen raad? waarom legt gij uw hart zulken bloot? Wereldschgezind door en door, zullen zij ook slechts met de wereld rekening houden; voor hen gelden slechts tijdelijke belangen. En wie weet, of zelfs niet eigenbelang op hunnen raad boozen invloed uitoefent, of zij niet ter wille van de eigenbaat uwe ware, hoogste belangen verraden?

Ongeroepen raadgevers noem ik ook dezulken, die, wegens gebrek aan kennis of wegens vooroordeel, niet in staat zijn, nopens zekere ambten of beroepen behartenswaardig voor te lichten. Geldt het een bouwplan voor 's konings paleis, dan gaat men niet bij een kuiper te rade; en wil men het ontwerp van een wetenschappelijken arbeid bespreken, dan richt men zich niet tot een landman.

Tot de wel geroepen raadgevers behoort op de eerste plaats uw biechtvader. Hiermede bedoel ik den priester, wien gij sinds geruimen tijd in het H. Sacrament van Boetvaardigheid uw hart hebt blootgelegd, aan wiens leiding gij u hebt toevertrouwd, die u te eenenmale kent, die zich voor u een vaderlijk, welmeenend, belangeloos vriend betoonde. Juist de voormalige en huidige toestand uwer ziel is bij de keuze van een levensstaat van doorslaand gewicht. Vrees niet, dat de biechtvader u eenzijdigen raad zal geven; beoogt hij inderdaad uw geluk, dan zal hij zijn verlangen, zijne

hoop, — wanneer hij die mocht koesteren — onvoorwaardelijk, geheel en al ondergeschikt maken aan datgene, waarin gij meent, den goddelijken wil te zien. Het ware ook inderdaad onverantwoordelijk, zonder doorslaande redenen bijvoorbeeld den geestelijken staat aan te raden, die zulke zware plichten oplegt en tot eene maatschappelijke positie voert, die van de gewone zoozeer afwijkt.

Voor al ook bij uwe ouders moet gij te rade gaan, mits zij natuurlijk, wat zonder twijfel het geval is, uw welzijn beoogen, en niet als dwingelanden, met verwerping van alle redelijke bezwaren, door u en anderen geopperd, hun wil, hunne plannen pogen door te zetten. Hebben uwe ouders u werkelijk lief, dan willen zij ook uw geluk. En wanneer gij nu de vaste overtuiging met u omdraagt, door God tot dien staat te zijn geroepen, daarin het geluk te zullen vinden, en wanneer u geene onoverkomelijke hindernissen in den weg

staan, — hoe zouden zij dan uw geluk kunnen weerstreven?

Spreek dus in alle oprechtheid met uwe ouders, zet hun uwe beweeggronden uiteen; en mochten onverhoopt hunne wenschen niet met uw verlangen strooken, raadpleeg dan uw geweten, in hoe verre gij moogt of moet toegeven.

HOOFDSTUK XXXII.

ZUIVER LEVEN.

Is het niet billijk, dat wij ons vooral dan op een reinen levenswandel toeleggen, wanneer wij voor eene hoogst gewichtige onderneming Gods bijzonderen bijstand afsmeeken? Of mogen wij de hoop koesteren, verhooring te vinden, misschien zelfs met bijzondere genaden te worden overstelpt, wanneer wij onbillijk zijn tegenover God, en hem den geringsten dienst, welke in de naleving zijner voornaamste geboden bestaat, vermetel

weigeren? Gij begeert te weten, op welken staat gij uwe keuze moet vestigen, gij denkt er over na en onderzoekt nauwkeurig, gij smeekt God om licht en hulpe; — en zult gij dan niet juist in dezen tijd uw hart vlekkeloos moeten bewaren, zorgvuldig alles mijden, wat God in u konde mishagen en den blik uws geestes benevelen?

Alleen door zuiver, helder glas kan de zonnestraal zuiver en helder in uw vertrek doordringen. Hoe reiner gij in dien zoo gewichtigen tijd uw hart bewaart, des te helderder zullen de stralen van het goddelijk licht daarin weerspiegelen.

Voor al de heilige deugd van zuiverheid moet in dat tijdperk het voorwerp uwer schroomvallige, teedere bezorgdheid wezen. De onzuiverheid hult den geest in duisternis, maakt de verheffing des harten onmogelijk, ja werpt het neder in een walgelijk vuil, dat den bodem der zonde bedekt.

Daarentegen, „het gebed des rechtvaardigen” dringt door tot de wolken,

verklaart de H. Schriftuur. Wenscht gij verhoort te worden, wanneer gij uwe bede om licht tot de Bron van alle wijsheid stiert, wees dan „rechtvaardig,” leg u toe op een vlekkeloozen wandel, dwing, om zoo te spreken, God, milddadig en teeder jegens u te zijn.

Bied dan, o jongeling, Gode uw hart als een glanzend — wit perkament, opdat zijn heilige vinger daarop schrijve, wat gij doen moet.

HOOFDSTUK XXXIII.

BIDDEN.

Inderdaad moeten wij, naar des Apostels woord, „zonder ophouden” bidden, d. w. z.: ons best doen om onafgebroken met God te verkeerē. Maar op zekere tijden, in zekere beslissende oogenblikken hebben wij er meer dan ooit behoefte aan, God, den Heer, om zijn almachtigen bijstand te bidden. „Kom,

o H. Geest, der harten licht," smeekt vurig de Kerk; dat is de bede, die bijzonderlijk bij de keuze van een levensstaat uit onze harten moet opwellen, van onze lippen moet vloeien. Ja, dan hebben wij het goddelijk licht zoozeer van noode! Want dat de wereld in dien zoo ernstigen tijd geheel haar invloed aanwendt, en, eene mededingster gelijk, met hare valsche, vergankelijke schoonheid onzen blik poogt te benevelen, ons in hare armen wil lokken, dit lijdt geen twijfel. Nu moet het licht van Boven ons de strikken, die zij allerwege spant, aantoonen, en ons doen inzien, wat ons heil kan bevorderen; „de straal van het licht Gods" moet den nevel verdrijven, die voor ons oog het ware pad verborgen houdt en ons belet, den afgrond te zien, waarheen de weg, die de wereld ons aanbeveelt, zal geleiden; nu moeten de hindernissen, die zich op den weg, door God gewild, schijnen op te stapelen, tot haar waren omvang worden teruggevoerd, nu moeten de geneuchten en stoffelijke voor-

deelen, waarmede eene wereld van hoogmoed en valsheid het pad, door haar aanbevolen, als met bloemen belooft te bestrooien, van het kleed der overdrijving worden ontdaan; nu moet, — vooral, wanneer God offers van ons begeert, — ons hart gesterkt worden, opdat het kloek aan 's Heeren wenschen beantwoorde, en zich grootmoedig toone jegens Dengene, van wiens liefde het alles, alles ontving; — „o kom, heilige Geest, der harten licht!”

Derhalve — *bidden* om den wil Gods te leeren kennen en, daarna, volbrengen. Bid dus elken dag te dezer intentie; nadert de ure der beslissing, woon dan, nog geregelder dan anders, het heilig Misoffer bij; verricht eene buitengewone oefening van godsvrucht, bij voorbeeld een novene ter eere van de Onbevleete Maagd, of vier de „Zes Zondagen van den H. Aloysius;” vooral echter moet gij in dien tijd vaker, dan gewoonlijk, tot de H. Sacramenten naderen. „God zal niet zijnen goeden geest denzulken

onthouden, die hem er om bidden,” — den geest van verlichting en raad, den geest van ijver en sterkte. Meer in 't bijzonder moet gij die kostbare oogenblikken, welke onmiddellijk op de Communie volgen, te baat nemen, om in zake — de keus van uw levensstaat zekerheid te erlangen. Daar, — verre van het gewoel der wereld, in de onmiddellijke nabijheid uws Verlossers, als het ware aan Jesus' Hart in zoete rust verzonken, moet gij Hem vragen, wat Hij van u begeert; luister naar de stem zijner wijsheid en liefde, beloof Hem gehoorzaamheid, biedt Hem uw jeugdig hart als een welgevallig offer.

HOOFDSTUK XXXIV.

ERNSTIGE OVERWEGING.

De keuze van een levensstaat is werkelijk van zoo hoog belang, dat alles,

wat eene misgreep kan voorkomen, met ijver te baat moet worden genomen. Verzuim derhalve niet, in kalme uren u-zelfen eenige vragen van allerhoogst gewicht te stellen, vragen, waarvan de onpartijdige beantwoording u meer dan waarschijnlijk licht en hulp zal brengen.

Hoe zal ik eens, in de ure van mijn dood, over de keuze van mijn levensstaat denken? Welke keus zal ik dan wenschen, te hebben gedaan? Wanneer gij eenmaal, op uwe stervenssponde nederliggend, op het punt staat, de wereld te verlaten en vóór Gods rechterstoel te verschijnen; wanneer zich aan u de vrage opdringt: hoe leefde ik, — *goed*, zooals God het wilde, of zondig, zooals Hij het niet wilde? dan zult gij zonder twijfel inzien, in welke mate heilzaam het voor u geweest ware, dezen staat te kiezen, hoe verderfelijk het is geweest, op dien staat uwe keuze te hebben gevestigd; gij zult dan begrijpen, welke samenhang er bestaat tusschen zieleheil en keuze van een levensweg. O hoe

menigeen stierf goed, blijde, ja heilig en rijk aan verdiensten, omdat hij eenmaal dezen staat heeft omhelsd; hoe menigeen daarentegen — ongelukkig, omdat hij dien staat koos! „Hunne werken volgen hen na,” zegt de H. Schrift; derhalve: wat hier beneden is geschied vergezelt ons in de eeuwigheid.

Dan, onze werken, onze handelingen hangen nauw saâm met onzen staat; de verplichtingen, welke deze oplegt, kunnen wij slechts met de hulp van Gods genade vervullen. Welken staat zal ik wenschen, te hebben gekozen, wanneer mijn brekend oog nauwelijks kracht genoeg zal vinden, om nog eenmaal, de laatste maal, een terugblik te werpen op de afgelegde baan mijns levens?

Ja, — dan verdwijnen de vooroordeelen, dan wordt de blik niet meer begoocheld door aardsche nevelbeelden. Trachten wij daarom, reeds nu zoo helder te zien, opdat niet een te laat komend berouw de laatste ure onzes levens verbittere.

Eene andere vraag: wanneer een vriend, dien gij kent en bemint als u-zelfen, bij u omtrent de keuze van een levensstaat te rade ging, wat zoudet gij hem dan zeggen? Beschouw u als tweeden persoon, dien gij zoo goed kent, als gij inderdaad u-zelfen kent, en wien gij alle goeds toewenscht, — en geef dan raad, na de omstandigheden gewikt en gewogen te hebben; zeg dien persoon, welken staat hij moet kiezen, welke staat voor hem de beste is, in welken staat hij mag hopen, gelukkig te zullen worden en zijn einddoel te bereiken. Dezen oprechten, belangeloozen raad, dien gij uw vriend zoudet geven, — geef hem u-zelfen en volg hem.

HOOFDSTUK XXXV.

ZICH DOOR GOD LATEN BESTIEREN.

Ware God ook buitengewoon mild ten uwen opzichte, bestraalde Hij u met zijn

helderst licht, wendde Hij alle middelen aan om u voor Zich te winnen, — zonder uwe medewerking blijft alles vruchteloos, blijft uw hart, trots de stralen van het goddelijk licht, in duisternis gehuld, blijft het koud, ten spijt van den gloed, die u poogt te verkwikken; gij moet uwen geest voor het goddelijk licht openen, gij moet der zonne des heils niet beletten, uw hart te doorgloeien.

Verschillende machten strijden om het bezit van het hart des jongelings. Ook de wereld eischt, te worden toegelaten. Zij spiegelt u bergen van geluk voor; zij maalt u eene rozige toekomst, zij belooft u het welslagen uwer pogingen, zij tracht, u met ijdele hoop te bedwelmen. Blijf kalm, overleg met bedaardheid; stemme der rede, — moget gij spreken! Stemme Gods, aan u de beslissing!

Wie meent het beter met u: God, die u alles heeft geschonken, die eenmaal u alles zijn wil, of de wereld, de groote narinne, de dwaze, kortzich-

tige, vergankelijke, baatzuchtige wereld?
En geldt het hier eene korte wijle tijds,
of wel de lange, lange eeuwigheid?

Laurentius Giustiniani, in den jare
1340 als patriarch van *Venetie* in den
Heer ontslapen, had eene buitengewoon
deugdzame, godvruchtige moeder. Reeds
vroeg weduwe geworden, voedde zij hare
5 kinderen met teedere zorgvuldigheid
op. *Laurens* was een stille, ijverige
knaap. Maar juist ter oorzaak van zijn
overgrooten ijver, dachtte de moeder,
dat *Laurens* eenmaal van het goede
pad zoude afwijken en den hoogmoed
der wereld in de armen vallen. Daarom
sprak zij dikwijls over den afschuw,
welke, God van den hoogmoedige heeft.
„Vrees niet, lieve moeder,” zeide eens
de knaap bij zulk eene gelegenheid, „ik
wil een groot dienaar Gods worden; zie-
daar mijne gansche eerezucht!”

Niettemin, toen *Laurens* ongeveer den
leeftijd van 19 jaren had bereikt, scheen
het, alsof de wereld over zijne deugd
zou triumpheeren. De jongeling had

een droomgezicht: Eene hooge, schitterende vrouwe stond vóór hem; van heur aanschijn straalde een lieflijk licht, en heure nabijheid verbreidde zoete ruste, zaligende vrede. Zij sprak tot *Laurens*:

„Waarom zijt gij zoo uitgelaten, en wilt gij blijdschap en vrede in het gewoel der aarde vinden? Hetgeen gij zoekt is bij mij; ik zal het u geven, wanneer gij mijn bruidegom wilt zijn.”

Laurens vroeg der vrouwe, wie zij was, en zij antwoordde: „Ik ben de goddelijke wijsheid, die op aarde is gekomen om der wille van de ellende der menschheid.” Toen reikte hij heur de hand; doch zij gaf hem den vredekus en verdween.

Sequere Deum, — „volg God,” — is de bekende spreuk van een heidensch wijsgeer; zoo ooit, dan geldt deze vermaning wanneer God ons wenkt, wanneer Hij ons uitnoodigt, een levenspad te betreden, ons door zijne wijsheid en liefde voorbeschikt.

HOOFDSTUK XXXVI.

BEZWAREN.

De keuze van een levensstaat, naar deze grondregelen behandeld, moet onfeilbaar, meent gij, naar het priesterschap, misschien zelfs naar het kloosterleven voeren.

Ik moet u zulks betwisten — ware het ook slechts om de zeer eenvoudige reden, dat het in de plannen der Voorzienigheid moet liggen, de verschillende staten en standen, die het wezen der maatschappij vormen, voldoende te bevolken. Indien een verstandig nadenken, een geloovig vorschen naar den goddelijken wil onfeilbaar naar seminarie of klooster moest voeren, — dan ware zulk nadenken in hooge mate schadelijk voor de samenleving, dan zou de meening geoorloofd zijn, dat Gods Voorzienigheid alle andere staten in den priesterlijken en religieuzen

staat wilde oplossen. Neen, ook deze verscheidenheid van staten ligt in de plannen Gods; zijne wijsheid weet ze alle aan de oogmerken zijner liefde dienstbaar te maken. „In het huis mijns Vaders zijn vele woningen,” zegt de Heiland; in het gezin der menschheid moet verschillende arbeid worden verricht, — de alwijze Huisvader zal steeds zorg dragen, dat de noodige krachten niet ontbreken.

Maar, zegt gij, er konde mij een staat worden opgedrongen, die zware offers van mij eischt. Is u dit bezwaar ernstig gemeend, dan voorzeker mangelt het uwen begrippen van 's Heeren wijsheid en goedheid aan de strikt noodige helderheid. „Kent God niet het werk zijner handen?” Weet hij niet, welken last uwe schouderen kunnen torsen? Zal Hij met Zich-zelf in tegenspraak komen, en van ons dingen eischen, die onze krachten te boven gaan? Is Hij niet machtig genoeg, om ons in die mate steun te verleenen, dat afgronden noch steile bergen

den loop onzer gerechtigheid vermogen te stuiten? Stel u derhalve gerust: roept God u tot groote dingen, dan stelt Hij ook groote genaden te uwer beschikking, — want „Hij is getrouw;” toont Hij u een verheven doel, dan zijt gij ook zeker van zijn alvermogens steun, — want „Hij is goed.” Nimmer zal het zijne milde liefde u aan den noodigen bijstand laten ontbreken.

Maar, zoo luidt verder uw bezwaar, — ben ik dan niet vrij? Moet ik bij de keuze van een levensstaat geheel overeenkomstig de grondbeginselen des geloofs handelen, moet ik bij die keuze alles aan God en mijn zieleheil ten offer brengen, hoe kan er dan sprake zijn van vrijheid? Mij blijft dan slechts één weg open; — ik moet zwichten voor het geweld. — Mijn vriend, ook de waarheid doet zich met kracht gevoelen, en gij laat het u welgevallen; en het goede, dat onder het bereik van 't vermogen uws begeerens staat, doet eveneens zijn invloed

gelden en gij kunt noch wilt hierin verandering brengen. Een beter gebruik van uwe vrijheid kunt gij niet maken, dan door bereidvaardig aan de stem uwer rede, aan den drang uws harten te gehoorzamen, — en juist daarin bestaat de „roep.” En God is hierbij slechts in zooverre werkzaam, dat Hij uwen geest de fakkel voorhoudt en uw hart met eene straal zijner liefdezonne doorgloeit.

Wilt gij, teneinde niet te begrijpen, het nadenken achterwege laten, en om niet te willen, de hulp der gratie derven?

HOOFDSTUK XXXVII.

NA DE KEUZE.

Zijt gij eindelijk zoover gekomen, dat gij met overtuiging kunt spreken: ik geloof, tot dien staat geroepen te zijn, —

breng dan allereerst Gode uw dank voor het geschonken licht. De kennis van den roep is eene kostbare genade; hoeveel daarvan afhangt, dit zal u in de eeuwigheid duidelijk worden.

Wanneer nu de tijd is genaderd, waarop gij de gedane keus moet uitvoeren, sla dan ernstig de hand aan het werk. Stuit gij op hindernissen, laat u dan in geenendeele den moed ontsinken. Bid God vurig, dat Hij u zijne hulp tot bereiking van uw doel verleene, en beloof Hem, van uwe zijde alles te doen, wat in uw vermogen staat. Zet dengenen, wien gij rekenschap meent schuldig te zijn, helder en bondig de beweeggronden uiteen, die u tot deze, en niet tot eene andere keuze hebben genoopt. Tracht de middelen op te sporen, welke de volvoering van uw plan kunnen bevorderen, en gebruik ze verstandig en met volharding. Wat baat u de heerlijkste roep, wanneer gij te zwak, te laf, te wispelturig zijt, om dien roep behoorlijk te volgen?

Kan de getroffen keuze vooralsnog

niet worden uitgevoerd, blijf dan uwen roep getrouw. Niets wekt meer bezorgdheid in zake — de toekomst, dan een voortdurend wankelen, dan eene blijvende wispelturigheid. Heden dit, morgen dat willen verraadt gebrek aan doorzicht of zorgwekkende onbestendigheid. Echter, men kan op onoverkomenlijke hindernissen stuiten; mocht dit het geval zijn, oefen dan geduld, of, dringt de tijd, raadpleeg dan opnieuw den goeden God, spoed u naar de Bronne aller wijsheid, die u, mijn dierbare jongeling, met breede teugen lave!

SLOTWOORD.

Zoo ligt dan, o jongeling, een der gewichtigste ondernemingen uws levens vóór u. Daar gij mensch zijt, is u de taak gesteld, God, uwen Heer, te leeren kennen, Hem door uwen dienst te verheerlijken en langs dezen weg zalig te

worden. Tot de middelen om dit doel te bereiken behoort op de eerste plaats de levensstaat, u door God voorbeschikt. Immers, in dien staat, mits hij behoorlijk door u worde beleefd, vindt gij in milden overvloed de genaden, welke gij van noode hebt, om in trouwe en volharding uwen Schepper te eeren en te dienen, en zoo voor u den weg, die naar het Paradijs voert, effen te maken.

Sla dus, o dierbare jongeling, met gerustheid en betrouwen, maar ook ernstig en vastbesloten de hand aan zulk een belangrijk werk. — Een plechtig oogenblik!

Daar liggen zij vóór u, de verschillende staten, als zoovele wegen, langs welke men door het leven kan reizen, om, na een onbekend tijdverloop, het groote en laatste doel van den tocht te bereiken. Verschillende landschappen ontrollen zich voor uw blik, — vriendelijke, dicht bevolkte, met rijke oogsten gesmukte streken, maar ook ledige, kale, onvruchtbare; welke richting moet gij

inslaan? waarheen uwe schreden richten?
welk pad biedt u de meeste veiligheid?

Nog eens: vergeet het nimmer, prent
het diep in uw gemoed, houd het steeds
vóór oogen: uw doel is God, de ge-
lukkige eeuwigheid.

Elke schrede in dit ballingsoord moet
u nader brengen tot zoo heerlijk een
doel. Maar hoeveel schreden gij moogt
zetten, — dwalen zij af van het rechte
pad, u door God aangewezen, zij baten
u niet; 't is al verloren tijd, verloren
moeite, — gij mist uw doel, of bereikt
het eerst langs een tijdroovenden omweg,
waarop vijanden van alle soort u be-
lagen.

Mogen lichtzinnigen niet schromen,
zich aan het wufte spel des toevals over
te leveren, is het hun onverschillig,
langs welk pad zij de dubbele poort der
eeuwigheid bereiken, — wees *gij* ten
minste verstandiger; toon u wijzer en
bedachtzamer, behartig uw eigen geluk
voor tijd en eeuwigheid, zorg te allen
prijze, dat gij bij de poort van het

hemelsche Jerusalem moget aankomen. Kies daarom tijdig den rechten, veiligen, in één woord den u door God voorbeschikten weg: *futuram inquire (civitatem)*!

Bekend is het leerrijk onderhoud, dat *Philippus Neri*, de heilige vriend der jeugd, met een ijverig, doch wereldschgezind jongeling heeft gehad. *Franciscus Lazarra*, een biechtkind des Heiligen, studeerde in de rechtswetenschap en hoopte, zich daardoor den weg tot eer en roem te kunnen banen. Op zekeren dag ontbood hem *Philippus*, ontving hem recht hartelijk en onderhield zich met hem over zijne toekomst.

Nadat de jongeling om zoo te spreken al zijne plannen uit het hart had voorgelezen, sprak de Heilige tot hem: „O hoe gelukkig zijt gij! thans studeert gij in de rechten; dan zult gij tot loon uwer inspanning den graad van dokter behalen; dan zult gij, als een bekwaam en degelijk man, aanzien en vermogen verwerven; dan zult gij u, als gevierd

rechtsgeleerde, een grooten naam maken en altijd hooger stijgen....” Zoo repte *Philippus* op beurt af van al hetgeen *Lazarra* zou kunnen bereiken, en wat hem inderdaad vóór den geest zweefde, en eindelijk besloot hij zijne lofprijzing met den uitroep: „O, *Franciscus*, hoe gelukkig zijt gij!” In den beginne waande *Lazarra*, dat de Heilige in allen ernst had gesproken. Maar plotseling omhelsde *Philippus* den rijk begaafden jonkman en fluisterde hem met trillende stem in het oor: „En dan?” Dit ééne woord drong diep in *Lazarra*’s ziele; hij kon het niet meer vergeten, en zonder ophouden klonk hem in het oor: „en dan?” En wanneer het mij is gelukt, dat doel te bereiken, — wat dan? Dan — komt de dood, *dan* — het oordeel, *dan* — de eeuwigheid....!” Niet lang duurde het, of *Franciscus* kwam terug op zijn besluit, riep der wereld vaarwel toe, wijdde zich geheel aan den dienst van God, en stierf later als religieus een heiligen dood.

„En dan?” — „Futuram” inquire,
futuram cogita mansionem.

A. M. D. G.!

GEBED.

O mijn God, God van wijsheid en raad, Gij weet, dat ik oprechtelijk wensch, U alleen te behagen en ook in betrekking tot de keuze van een levensstaat mij geheel naar uwen wil te richten: verleen mij, door de voorspraak van de allerzaligste Maagd Maria, mijne Moeder, en van mijne H. Patronen, bijzonderlijk van den H. Joseph en den H. Aloysius, de genade van den staat te kennen, dien Gij mij voorbeschikt. Laat mij, o goede God, dien staat omhelzen, opdat ik daarin voor uwe eer en mijne zaligheid arbeide en het loon verdien, dat Gij denzulken, die uw goddelijken wil vervullen, hebt toegezegd. Amen.

EINDE.

I N H O U D.

	Bladz.
HOOFDSTUK I. Doel en wegen . .	7
„ II. God heeft recht op den mensch en op geheel diens bestaan	9
HOOFDSTUK III. Welke beteekenis heeft het woord „Staat”? . . .	12
HOOFDSTUK IV. Wat verstaat men onder „Roep”?	14
HOOFDSTUK V. De keuze van een staat is uitermate gewichtig. . .	17
HOOFDSTUK VI. Van de keuze van een levensstaat hangt zeer dikwijls de eeuwigheid af	20

- HOOFDSTUK VII. Van de keuze van
een levensstaat hangt niet zelden
de stoffelijke welvaart af. . . . 24
- HOOFDSTUK VIII. Vele jongelingen
verzuimen, uit lichtzinnigheid, on-
verschilligheid of lafheid, bij de
keuze van een levensstaat volgens
den wil van God te handelen. . . 27
- HOOFDSTUK IX. Vele jongelingen la-
ten zich bij de keuze van een le-
vensstaat slechts door tijdelijke be-
langen geleiden. 31
- HOOFDSTUK X. Hoe rijker begaafd
een jongeling is, des te meer hangt
af van de keuze van een levens-
staat. 35
- HOOFDSTUK XI. Het is zeer nadeelig
voor de maatschappij, dat zoovele
jongelingen als 't ware blindelings
een staat omhelzen. 37
- HOOFDSTUK XII. Vele jongelingen
verzwaren of verijdelen zelfs de goe-
de keuze van een levensstaat, door
hun voorafgaand slecht leven. . 42

HOOFDSTUK XIII. De verschillende staten en levensrichtingen in 't al- gemeen.	45
HOOFDSTUK XIV. De rechtswetenschap	49
" xv. De geneeskunde. . .	53
" xvi. Het onderwijs . .	56
" xvii. De soldatenstand .	60
" xviii. Het koopmansvak	64
" xix. Het priesterschap .	67
" xx. Verhevenheid van den priesterlijken staat	71
HOOFDSTUK XXI. Verantwoordelijk- heid en moeilijkheden des pries- terschaps.	76
HOOFDSTUK XXII. Voorwaarden tot het priesterschap	80
HOOFDSTUK XXIII. Voorrechten van het H. priesterschap	85
HOOFDSTUK XXIV. De kloosterlijke staat.	88
HOOFDSTUK XXV. Het „beschouwen- de” kloosterleven	94
HOOFDSTUK XXVI. Het kloosterleven	97
" xxvii. Buitengewone	

---

weg, langs welken iemand tot de kennis van den te kiezen levensstaat kan geraken	101
HOOFDSTUK XXVIII. Gewone weg, om den te kiezen levensstaat te leeren kennen	105
HOOFDSTUK XXIX. Noodzakelijke stemming.	107
HOOFDSTUK XXX. Onderzoeken.	110
„ XXXI. Zich laten raden	114
„ XXXII. Zuiver leven	117
„ XXXIII. Bidden	119
„ XXXIV. Ernstige overweging	122
HOOFDSTUK XXXV. Zich door God laten bestieren	125
HOOFDSTUK XXXVI. Bezwaren	129
„ XXXVII. Na de keuze.	132
SLOTWOORD	134
